

KALASTUS POSION SUOLIJÄRVILLÄ VUONNA 2024

Kalatalouspalvelut Pekka A. Keränen

VOIMALOHI OY

KALASTUS POSION SUOLIJÄRVILLÄ VUONNA 2024

27.6.2025

Pekka Keränen, MMM (kalataloustiede)

Sisällysluettelo

JOHDANTO	2
AINEISTO JA MENETELMÄT	2
TULOKSET	3
SUOLIJÄRVIENTEN ALUEEN KOKONAIS- JA HEHTAARISAALIS VUONNA 2024	4
KOKONAISSAALIS JA PYYDYSTEN KÄYTTÖ ALUEITTAIN VUONNA 2024	6
Ylä-Suolijärvi	6
Ala-Suolijärvi	8
Isojärvi, Irni-/Vierusjärvi, Niemijärvi ja Nolimo/Oivanjärvi	10
MIELIPITEET KALAKANNOISTA JA KALASTUKSESTA	11
TULOSTEN TARKASTELU	11
VUODEN 2024 KALASTUKSEN VERTAILU AIKAISEMPIIN TIEDUSTELUIHIN	11
Kokonaissaalis ja pyyntiponnistus	11
Ylä-Suolijärvi	14
Ala-Suolijärvi	16
Isojärvi, Irni-/Vierusjärvi, Niemijärvi ja Nolimo/Oivanjärvi	19
LAJIKOHTAISET TARKASTELUT	21
Muikku	21
Siika	22
Taimen, järvilohi ja kirjolohi	23
Ahven	23
Hauki	24
Särkikalat ja muut lajit	25
TAIMENTEN PAINOJAKAUMA	26
YHTEENVETO	28
LÄHTEET	29
LIITTEET	

Liite 1. Suolijärven kalastustiedustelualue.

Liite 2. Tiedustelulomake.

Liite 3. Suurimman ilmoitetun kalan paino.

Kalatalouspalvelut Pekka A. Keränen

PL 10, 96101 Rovaniemi

neuvonta@kalatalouspalvelut.fi

<https://kalatalouspalvelut.fi>

Kannen kuva: © Auni Vääräniemi Lapin Kalatalouskeskus 2025

JOHDANTO

Pohjois-Suomen vesioikeuden päätöksellä 30.6.1978 (nro 49/78/I) ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 14.6.1979 (Nro 2840/79) on Pohjolan Voima (nykyisin PVO-Vesivoima Oy) Jumiskon voimalaitoksen rakentajana sekä Suolijärvien säännöstelijänä velvoitettu istuttamaan Ylä- ja Ala-Suolijärviin, Irni- ja Vierusjärviin, Niemijärveen, Nolimojärveen ja Isojärveen vuosittain yhteensä 450 000 kpl 1-kesäisiä siianpoikasia ja 27 000 kpl vähintään 18 cm:n pituisia taimenenpoikasia ja tarkkailemaan istutustoimenpiteiden tuloksia maa- ja metsätalousministeriön hyväksymien kalakannan hoito- ja tarkkailusuunnitelmien mukaisesti. Lisäksi PVO-Vesivoima Oy on suorittanut alueella vuodesta 1998 lähtien harjuksen, vuosina 1988 ja 1991–1998 järvilohen sekä vuosina 2000, 2004–2009 ja 2018–2023 kirjolohen kompensatioistutuksia. Suolijärviä vaivaavan haukimatoepidemian vuoksi siikavelvoitetta on vuodesta 2010 lähtien toteutettu pääosin korvaavina taimenistutuksina ja hoitokalastuksin.

Tässä raportissa esitetään Posion Suolijärvien kalastustiedustelun tulokset vuoden 2024 kalastuksesta. Kalastustiedustelu on osa säännöstelijälle määrättyä kalanhoidon tarkkailuvelvoitetta. Kalataloudellinen tarkkailu perustuu tarkistettuun tarkkailusuunnitelmaan (9.12.2009), jonka Lapin ELY-keskus on hyväksynyt 6.7.2010 (Dnro 2680/5723-2009) asettamalla siihen muutoksia ja tarkennuksia koskien kalastustiedustelujen ja tarkkailuraporttien raportointiväliä. Suolijärvien alueella on toteutettu aiemmin yhteensä 18 tiedustelua vuosilta 1980, 1986–1989, 1990–1995, 1998, 2003, 2007, 2011, 2014, 2017 ja 2020.¹

AINEISTO JA MENETELMÄT

Tiedustelualue

Suolijärvien kalastustiedustelualue kattoi Ylä-Suolijärven (pinta-ala 3 217 ha), Ala-Suolijärven (pinta-ala 6 053 ha) sekä muina järviolueina Isojärven (pinta-ala 477 ha), Nolimon/Oivanjärven (pinta-ala 378 ha), Niemijärven (pinta-ala 344 ha) sekä Irni-/Vierusjärven (pinta-ala 403 ha). Tiedustelualueen järvien kokonaispinta-ala on 10 871 hehtaaria (Hiltunen 2008). Suolijärvien tiedustelualueen sijainti on esitetty karttaliitteessä (liite 1).

Otanta

Tiedustelun kohdejoukkona olivat tiedustelualueella toimivien Suolijärvien osakaskuntien kalastuslupan vuonna 2024 lunastaneet taloudet ja osa Posion pyydyslupa-alueelle Metsähallituksen pyydyslupan (4012 Posio) vuonna 2024 lunastaneista talouksista. Metsähallituksen pyydyslupan (114 lupaa) lunastaneista talouksista otanta kohdennettiin postinumeron perusteella Karjalaisenniemen, Pernun, Perä-Posion, Posion ja Ristilän kylissä asuville pyydyslupan lunastaneille talouksille, joiden voitiin olettaa olevan todennäköisimmin tiedustelualueella kalastaneita talouksia. Talouksia otantaan kertyi 23 kappaletta. Paloperän osakaskunnan (Isojärvi) myymissä luvissa ei ollut osoitetietoja ja lupia oli lunastettu vain muutamia vuonna 2024², minkä vuoksi osakaskunta ei kuulunut tiedustelun otantaan. Suolijärvien kalastustiedustelun otannan perustiedot on esitetty taulukossa (taulukko 1).

¹ Ks. Lovikka ym. 2004, Hiltunen 2008, Paksuniemi 2013, 2015, 2017, Isomaa ja Paksuniemi 2022.

² Paloperän osakaskunta, A. Kivelä, henk. koht. tiedonanto 2025.

Taulukko 1. Posion Suolijärvien kalastustiedustelun otannan perustietoja vuonna 2024.

Luvan myöntäjä	Lupia (kpl)	Talouksia (kpl)	Otos (kpl)	Otos (%)
Aittaniemen osakaskunta	77	72	35	49 %
Hämeenkyllän osakaskunta	90	83	83	100 %
Jumiskon osakaskunta	71	62	62	100 %
Lehtiniemen osakaskunta	195	184	184	100 %
Vääräniemen osakaskunta	5	5	5	100 %
Metsähallitus	25	23	23	100 %
Yhteensä	463	429	392	91 %

Tiedustelun toteutus

Tiedustelu tehtiin maaliskoukokuussa 2025 kolmen kyselykierroksen postitiedusteluna. Ensimmäisellä ja toisella kierroksella vastaamatta jättäneille lähetettiin uusintatiedustelu. Tiedusteluun oli mahdollista vastata myös sähköisesti QR-koodin välityksellä. Tiedustelulla selvitettiin kalastuksen ja saaliin määrää Ylä-Suolijärvessä ja Ala-Suolijärvessä sekä muissa tiedustelualueeseen kuuluvissa järvissä vuonna 2024. Tiedustelu oli talouskohtainen. Tiedustelulomake on esitetty liitteessä (liite 2).

Aineiston käsittely

Tiedusteluun vastaamatta jättäneiden kalastusaktiivisuuden, pyydysten käytön ja saalislaiston oletettiin olleen yhtä suurta ja samoja kuin tiedusteluun vastanneilla. Kalastaneiden talouksien kokonaismäärä ja vastaava saalis ja pyyntiponnistus arvioitiin aineistosta lasketun laajennuskertoimen (lupaotokseen kuuluneet taloudet/tiedustelun palauttaneet) avulla. Laajennuskertoimet määritettiin osakaskunta/lupatyypikohtaisesti.³ Pyydyskalastuksen pyyntiponnistus esitetään osakaskunta-kohtaisella kertoimella laajennettujen pyydyskohtaisten pyyntikertojen summan ja ilmoitettujen pyydysmäärien keskiarvon tulona. Vapakalastuksessa pyyntiponnistus esitetään osakaskunta-kohtaisella kertoimella laajennettujen pyyntimuoto-kohtaisten käyntikertojen summana. Anonymiteetin varmistamiseksi yksittäisten kalastajien hoitokalastussaa- liit esitetään erittelemättömänä järvi-kohtaisissa saaliissa, mutta eritellyiltä osiltaan lajikohtaisesti koko tiedustelualueen kokonaissaa- liissa.

TULOKSET

Tiedusteluun vastasi 70 % otokseen kuuluneista talouksista, eli vastausaktiivisuus oli hyvä⁴. Parhaiten vastauksia saatiin Aittaniemen ja Vääräniemen osakaskuntien luvan lunastaneilta talouksilta, joiden vastausaktiivisuus oli 80–86 %. Heikoin vastausaktiivisuus oli Metsähallituksen pyydyslupan ja Lehtiniemen osakaskunnan lunastaneilla talouksilla, molemmilla 65 %, mitä voidaan kuitenkin pitää vähintään tyydyttävänä tuloksena.

Tiedusteluun vastanneista 22 % oli Suolijärvien alueen vakituksia asukkaita, 70 %:lla oli alueella tukikohta (mökki tai sukulaisia) ja 8 % oli ulkopaikkakuntalaisia, joilla ei ollut alueella tukikohtaa.

Tiedustelun vastausten perusteella Posion Suolijärvien tiedustelualueella kalasti Aittaniemen, Hämeenkyllän, Jumiskon, Lehtiniemen ja Vääräniemen osakaskuntien sekä Metsähallituksen Posion pyydyslupa-alueen (4012 Posio) luvilla arviolta 339 taloutta vuonna 2024. Taloutta kohti kalastaneita

³ Aittaniemen osakaskunnan myöntämistä vihkoluvista puuttui yhteystiedot yli puolesta luvista. Osoitteettomista luvista arvioitiin talouksien määrä muiden osakaskuntien vastaavan suhteen (talouksia lupamäärästä keskimäärin 93 %) mukaisesti.

⁴ Hyvänä tuloksena voidaan pitää yli 70 %:n vastausprosenttia (Böhling & Rahikainen 1999).

henkilöitä oli 1,66 henkeä, joten Suolijärvien alueella kalasti arviolta 563 henkilöä. Ylä-Suolijärvellä kalasti arviolta 166 taloutta ja Ala-Suolijärvellä arviolta 165 taloutta. Molemmilla järvillä kalasti arviolta 20 taloutta (6 % kalastaneista talouksista). Eniten Suolijärvillä ristiin kalastaneita talouksia oli Jumiskon osakaskunnan luvan lunastaneissa talouksissa (44 % ristiin kalastaneista talouksista). Muilla tiedustelujärvillä (Isojärvi, Nolimmo/Oivanjärvi, Niemijärvi, Vierus-/Irnijärvi) kalasti vastaavasti arviolta 44 taloutta. Perustiedot vastanneista talouksista on esitetty taulukossa (taulukko 2).

Taulukko 2. Kalastustiedusteluun vastanneiden talouksien ja kalastaneiden talouksien (kalast.tal.) määrä sekä laajennuskerroin ja laajennettu talouksien (laaj. taloudet) määrä osakaskunnittain/lupatyypeittäin Posion Suolijärvien tiedustelualueella vuonna 2024.

Luvan myöntäjä	Otos	Vastanneita		Kalast. tal.		Laaj. taloudet	
	(kpl)	(kpl)	(%)	(kpl)	(%)	(kerroin)	(kpl)
Aittaniemen osakaskunta	35	30	86 %	28	93 %	2,40	67
Hämeenkyän oskaskunta	83	64	77 %	57	89 %	1,30	74
Jumiskon osakaskunta	62	42	68 %	41	98 %	1,48	61
Lehtiniemen oskaskunta	184	120	65 %	84	70 %	1,53	129
Vääräniemen oskaskunta	5	4	80 %	2	50 %	1,25	3
Metsähallitus pyydyslupa (4012 Posio)	23	15	65 %	3	20 %	1,53	5
Yhteensä	392	275	70 %	215	78 %		339

Suolijärvien alueen kokonais- ja hehtaarisaaIs vuonna 2024

Posion Suolijärvien tiedustelualueen vuoden 2024 kokonaissaalis oli 32,0 tonnia (taulukko 3), josta Suolijärvillä pyydettiin 18,9 tn (59 % kokonaissaaliista) ja muilla tiedustelujärvillä 1,7 tn (5 % kokonaissaaliista). HoitokalastussaaIs oli puolestaan 11,4 tn (36 % kokonaissaaliista). KokonaishettaarisaaIs kalastustiedustelu- ja hoitokalastussaaIs huomioon ottaen oli noin 2,9 kg/ha.

Taulukko 3. Pyydystä käyttäneiden talouksien määrä, keskimääräinen pyydysten määrä, pyyntiponnistus koku-/käyntikertoina, kalansaalis lajeittain ja pyydyksittäin ja suhteelliset osuudet kalastustiedustelu-saaliista sekä saalis muilla tiedustelujärvillä, hoitokalastussaaIs ja kokonaissaalis Posion Suolijärvien tiedustelualueella vuonna 2024.

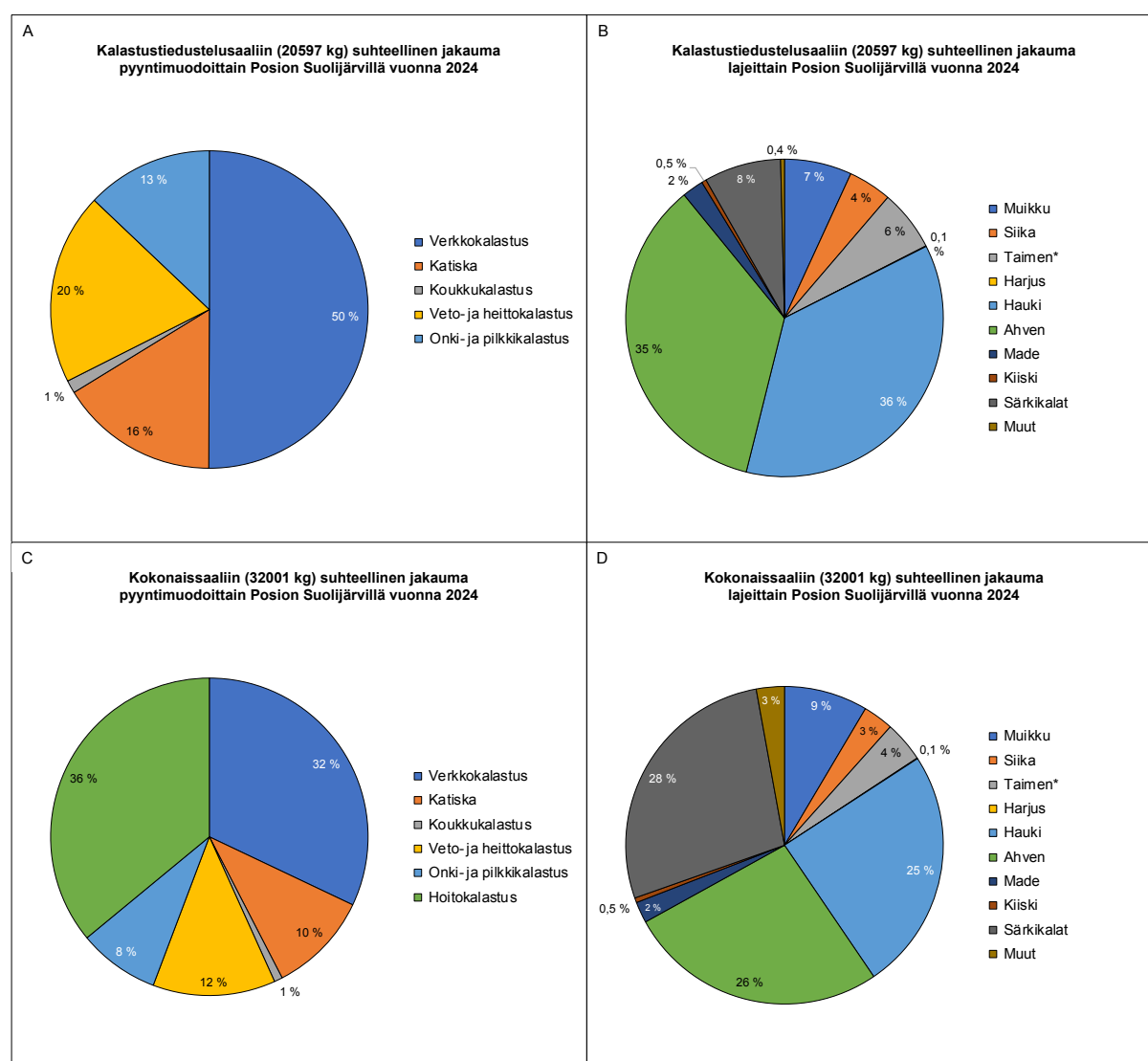
Pyydys	Pyydyistä käyttäneitä (tal.)	Pyyd. keskim. (kpl)	Koku- / käyntikrt (kpl)	Saalis (kg)											Yhteensä	Osuus (%)
				Muikku	Siika	Taimen*	Harjus	Hauki	Ahven	Made	Kiiski	Särkik.	Muut			
Muikkuverkot	95	2,9	2 616	1 257	0	11	0	31	47	0	25	106	5	1 483	8 %	
Verkko 27-40 mm	82	3,4	4 129	0	568	85	8	833	930	64	0	301	2	2 792	15 %	
Verkko 41-55 mm	68	3,2	2 619	0	250	98	5	1 185	909	166	32	210	51	2 906	15 %	
Verkko yli 55 mm	58	3,2	3 129	0	45	455	0	1 439	181	111	0	12	17	2 260	12 %	
Katiska	81	1,9	2 081	0	0	0	0	489	1 870	14	18	762	0	3 153	17 %	
Avokoukut	2	5,0	31	0	0	0	0	5	2	0	0	0	0	8	0 %	
Talvikoukut	11	8,7	1 010	0	0	13	0	177	0	52	0	0	0	241	1 %	
Muu pyydys	1	5,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Vetokalastus	129		1 301	0	15	311	0	2 156	499	0	0	0	5	2 986	16 %	
Heittokalastus	51		405	0	1	14	1	420	189	0	0	13	2	640	3 %	
Onki	29		145	0	0	0	0	13	213	0	15	36	0	277	1 %	
Pilkki	100		783	0	6	28	0	170	1 867	0	8	91	0	2 170	11 %	
Ylä- ja Ala-Suolijärvi				1 257	886	1 015	13	6 918	6 708	407	98	1 531	81	18 915	100 %	
Muut järvet	22/41 ^a	6,4 ^b	2290/786 ^c	156	24	266	0	563	548	42	0	83	0	1 682		
Yhteensä				1 413	910	1 281	13	7 481	7 256	450	98	1 614	81	20 597		
Osuus (%)				7 %	4 %	6 %	0,1 %	36 %	35 %	2 %	0,5 %	8 %	0,4 %	100 %		
Hoitokalastussaalis														11 404		
Kokonaissaalis														32 001		

^{a)} taimensaalis sisältää myös ilmoitetun kirjolohi- ja järvilohisaaliin (3 kg kirjolohia ja 7,3 kg järvilohia)
^{a)} pyydyskalastusta/vapakalastusta Isojärvessä, Irni-/Vierusjärvessä, Niemijärvessä ja Nolimossa/Oivanjärvessä harjoittaneiden talouksien määrä (tal.)
^{b)} keskimääräinen verkkojen määrä (kpl) Isojärvessä, Irni-/Vierusjärvessä, Niemijärvessä ja Nolimossa/Oivanjärvessä
^{c)} kokukertojen/käyntikertojen määrä (kpl) Isojärvessä, Irni-/Vierusjärvessä, Niemijärvessä ja Nolimossa/Oivanjärvessä

Kokonaispyyntiponnistus ja kokonaissaaliin jakautuminen pyyntimuodoittain

Pyydyskalastuksen kokonaispyyntiponnistus ilman hoitokalastusta oli Suolijärvillä vajaat 16 000 kokukertaa ja muilla tiedustelujärvillä vajaat 2 300 kokukertaa. Verkkopyydyksen kokonaispyyntiponnistus oli Suolijärvillä runsaat 12 000 kokukertaa, josta solmuvälin 27–40 mm verkkojen kokukertojen osuus oli kolmannes. Verkkokalastuksessa talouksilla oli pyynnissä Suolijärvillä keskimäärin 3,2 verkkoa ja muilla tiedustelujärvillä 6,4 verkkoa. Pyydystä käyttäneiden talouksien määrällä mitattuna suosituin pyydyskalastusmuoto Suolijärvillä oli muikkuverkkokalastus (95 taloutta käytti pyydystä, eli lähes joka kolmas tiedustelualueella kalastaneista talouksista kalasti muikkuverkoilla). (Taulukko 3.)

Vapakalastuksen kokonaispyyntiponnistus oli Suolijärvillä noin 2 600 käyntikertaa, josta veto- ja heittokalastuksen käyntikertojen osuus oli noin puolet. Pyyntimuotoa harjoittaneiden talouksien määrällä mitattuna suosituin vakalastusmuoto oli vetokalastus (129 taloutta harjoitti vetokalastusta), mutta myös pilkkiminen (vastaavasti 100 taloutta). Muilla tiedustelujärvillä vakalastuksen kokonaispyyntiponnistus oli puolestaan 786 käyntikertaa. (Taulukko 3.)

Kuva 1. Kalastustiedustelusaaliin jakautuminen pyydyksittäin (A) ja lajeittain (B) sekä kokonaissaaliin (hoitokalastussaalessa mukaan luettuna) jakautuminen pyydyksittäin (C) ja lajeittain (D) Posion Suolijärvien tiedustelualueella vuonna 2024. (*=taimensaalis sisältää myös ilmoitetun järvilohi- ja kirjlohisaaliin.)

Kalastustiedustelusaaliista (20,6 tn) kaksi kolmannesta pyydettiin seisovilla pyydyksillä ja kolmannes vapavälinein. Verkoilla saaliista saatiin puolet ja vetokalastamalla viidennes (kuva 1 A). Kalastustiedustelusaaliissa valtalajeina olivat hauki ja ahven, jotka muodostivat 72 % vastaavasta kokonaissaaliista (kuva 1 B). Mateen osuus kalastustiedustelusaaliista oli 2 % ja suurin osa made-saaliista pyydettiin verkoilla. Velvoite- eli hoitolajien (siika, taimen, harjus) osuus saaliista oli noin 10 %.

Kokonaissaaliista (32,0 tn) reilu kolmannes pyydettiin hoitokalastuksella (kuva 1 C). Hauen, ahvenen ja särkikalajien osuus kokonaissaaliista oli yhteensä 79 % (kuva 1 D). Hoitolajien siian, taimenen ja harjuksen osuus kokonaissaaliista oli runsaat 7 %. Kokonaissaaliissa muikun saalisosuus (9 %) oli suurempi kuin hoitolajien osuus.

Talouksista 6 % jäi ilman saalista. Kalastustiedustelun saalis saalista saanutta taloutta (320 taloutta) kohti oli keskimäärin 64,4 kg/talous ja saaliin mediaani⁵ 35,0 kg/talous. Talouksille kertyi keskimäärin 18 kalastuspäivää tiedustelualueen järvissä vuonna 2024.

Kokonaissaalis ja pyydysten käyttö alueittain vuonna 2024

Ylä-Suolijärvi

Ylä-Suolijärvessä vuoden 2024 kokonaissaalis oli vajaat 14,5 tonnia (taulukko 4), josta kalastustiedustelusaaliista oli noin 10,5 tn (73 % kokonaissaaliista) ja hoitokalastussaaliista 3,9 tn (27 % kokonaissaaliista). Kokonaishehtaarisaalet kalastustiedustelu- ja hoitokalastussaalis huomioon ottaen oli noin 4,5 kg/ha.

Taulukko 4. Pyydystä käyttäneiden talouksien määrä, keskimääräinen pyydysten määrä, pyyntiponnistus koku-/käyntikertoina, kalansaalis lajeittain ja pyydyksittäin ja suhteelliset osuudet kalastustiedustelusaaliista sekä hoitokalastussaalis ja kokonaissaalis Ylä-Suolijärvessä vuonna 2024.

Pyydys	Pyydystä käyttäneitä talouksia	Pyyd. keskim. (kpl)	Koku- / käyntikrt (kpl)	Saalis (kg)											Yhteensä	Osuus (%)
				Muikku	Siika	Taimen*	Harjus	Hauki	Ahven	Made	Kiiski	Särkik.	Muut			
Muikkuverkot	62	3,2	1 893	1 008	0	11	0	20	25	0	14	24	5	1 107	10 %	
Verkko 27-40 mm	57	3,6	3 206	0	514	77	8	595	607	39	0	112	0	1 953	19 %	
Verkko 41-55 mm	46	3,6	1 870	0	226	57	0	845	619	139	25	106	3	2 021	19 %	
Verkko yli 55 mm	29	2,6	1 842	0	31	215	0	606	26	21	0	0	0	899	9 %	
Katiska	38	1,9	1 120	0	0	0	0	233	1 080	5	14	47	0	1 379	13 %	
Avokoukut	2	5,0	31	0	0	0	0	5	2	0	0	0	0	8	0 %	
Talvikoukut	4	10,0	496	0	0	13	0	38	0	44	0	0	0	95	1 %	
Muu pyydys	1	5,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Vetokalastus	52		593	0	15	153	0	1 239	231	0	0	0	0	1 639	16 %	
Heittokalastus	24		204	0	0	13	1	239	64	0	0	3	2	321	3 %	
Onki	9		53	0	0	0	0	5	43	0	14	5	0	67	1 %	
Pilkki	51		321	0	4	15	0	83	900	0	6	51	0	1 059	10 %	
Kalastustiedustelusaalis				1 008	791	553	8	3 908	3 597	249	75	348	9	10 547	100 %	
Osuus (%)				10 %	7 %	5 %	0,1 %	37 %	34 %	2 %	1 %	3 %	0,1 %	100 %		
Hoitokalastussaalis														3 908		
Kokonaissaalis				1 008	791	553	8	3 908	3 597	249	75	348	9	14 454		

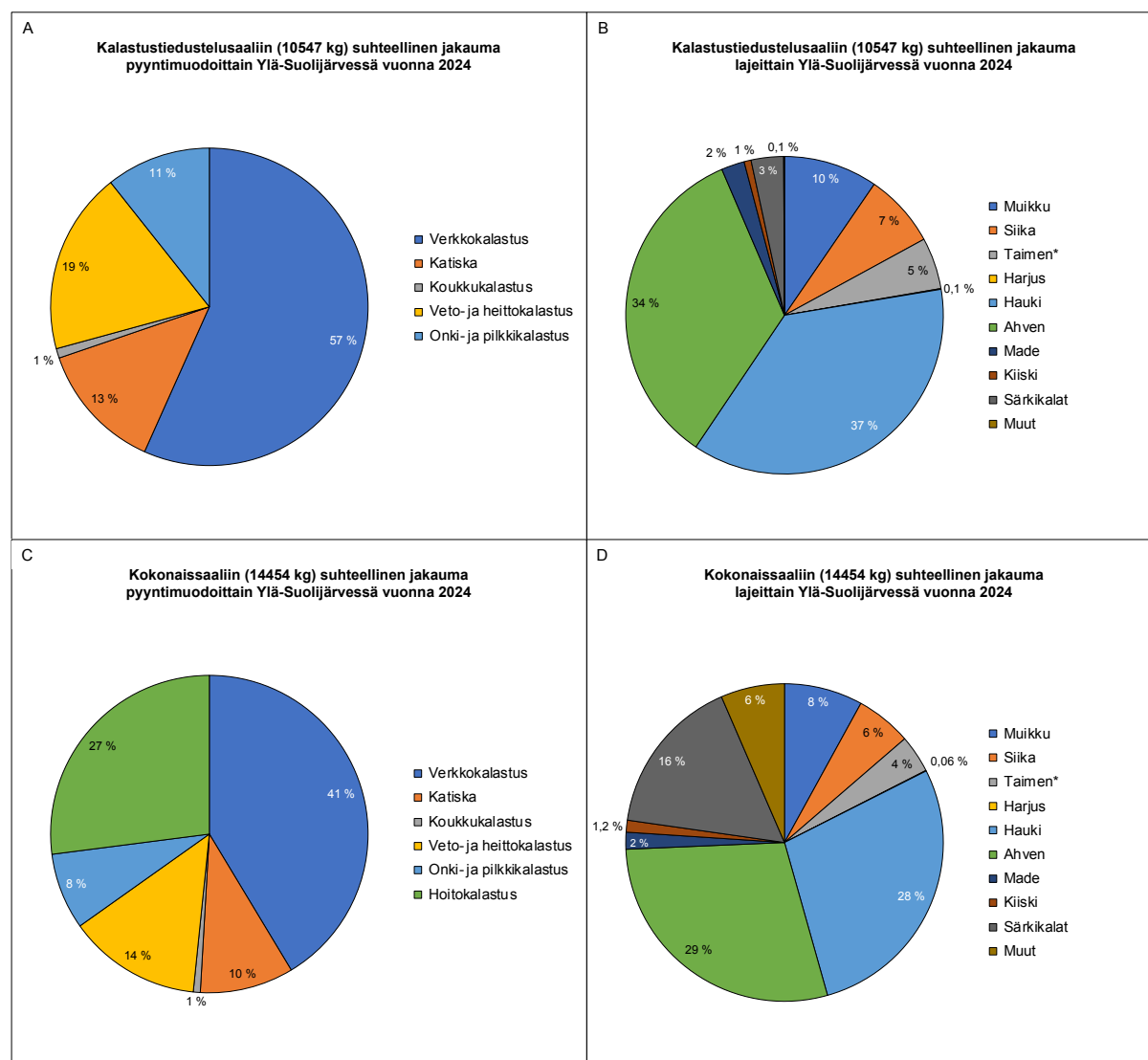
*) taimensaalis sisältää myös ilmoitetun järvilohi- ja kirjolohisaaliin (6,1 kg järvilohia, 3 kg kirjolohia)

Pyydyskalastuksen kokonaispyyntiponnistus ilman hoitokalastusta oli runsaat 10 000 kokukertaa. Verkkopyydysten kokonaispyyntiponnistus oli vajaat 9 000 kokukertaa, josta solmuvälin 27–40 mm verkkojen kokukertojen osuus oli reilu kolmannes. Verkkokalastuksessa talouksilla oli pyynnissä Ylä-Suolijärvessä keskimäärin 3,3 verkkoa. Pyydystä käyttäneiden talouksien määrällä mitattuna suosituimmat pyydyskalastusmuodot olivat muikkuverkkokalastus (62 taloutta käytti pyydystä) ja

⁵ Mediaani on suuruusjärjestykseen asetettujen arvojen, tässä tapauksessa talouskohtaisten kilomääräisten saaliiden keskimäinen arvo. Puolet näin asetetuista arvoista ovat pienempiä kuin mediaani ja puolet vastaavasti sitä suurempia.

verkkokalastus 27–40 mm:n verkoilla (57 taloutta käytti pyydystä). Solmuvälin 27–40 mm verkkojen pyyntiponnistus taloutta kohti oli kuitenkin lähes kaksinkertainen muikkuverkkojen pyyntiponnistukseen verrattuna. Saalis kokukerta kohti oli muikkuverkoilla 0,58 kg/kokukerta ja solmuvälin 27–40 mm verkoilla 0,61 kg/kokukerta. Tehokkainta verkkokalastus oli solmuvälin 41–55 mm:n verkoilla, joilla saalis oli keskimäärin 1,1 kg/kokukerta. Koukkukalastusta harjoitti vain muutama talous. Yksi talous oli käyttänyt määrittelemätöntä pyydystä, mahdollisesti nuottaa, mutta ei ilmoittanut pyyntikertojen tai saaliin määrää.

Vapakalastuksen kokonaispyyntiponnistus oli vajaat 1 200 käyntikertaa, josta vetokalastuksen käyntikertojen osuus oli noin puolet. Pyyntimuotoa harjoittaneiden talouksien määrällä mitattuna suosituimmat vakapalastusmuodot olivat vetokalastus (52 taloutta harjoitti vetokalastusta) ja pilkkiminen (vastaavasti 51 taloutta). Vetokalastuksen pyyntiponnistus taloutta kohti oli noin 1,8-kertainen verrattuna pilkkimisen vastaavaan, mutta pilkkikalastus oli vetokalastusta tehokkaampaa keskimääräisellä käyntikertakohtaisella saaliilla mitattuna. Vetokalastuksella saatiin saalista keskimäärin 2,76 kg/käyntikerta ja pilkkimällä vastaavasti 3,30 kg/käyntikerta.

Kuva 2. Kalastustiedustelusaaliin jakautuminen pyydyksittäin (A) ja lajeittain (B) sekä kokonaissaaliin (hoitokalastussaaalis mukaan luettuna) jakautuminen pyydyksittäin (C) ja lajeittain (D) Ylä-Suolijärvessä vuonna 2024. (*=taimensaalis sisältää myös ilmoitetun järvilohi- ja kirjolohisaaliin.)

Kalastustiedustelusaaliista (10,5 tn) 71 % pyydettiin seisovilla pyydyksillä ja 29 % vapavälinein. Verkoilla saaliista saatiin reilusti yli puolet ja vetokalastamalla noin viidennes (kuva 2 A). Kalastustiedustelusaaliissa valtalajeina olivat hauki ja ahven, jotka muodostivat 71 % vastaavasta kokonaissaaliista (kuva 2 B). Hoitolajien (siika, taimen, harjus) osuus saaliista oli noin 13 %. Ylä-Suolijärveltä ilmoitettiin saaliiksi 3 kg kirjolohta ja 6,1 kg järvalohta (järvalohta ei ole istutettu Suolijärviin 2000-luvulla, joten tiedustelussa järvilohena ilmoitettu saalis oli todennäköisimmin kirjolohta).

Kokonaissaaliista (14,5 tn) 27 % pyydettiin hoitokalastuksella ja noin puolet muilla seisovilla pyydyksillä (kuva 2 C). Hauen, ahvenen ja särkikalajien osuus kokonaissaaliista oli yhteensä 73 % (kuva 2 D). Madesaaliin osuus kokonaissaaliista oli 2 % ja suurin osa mateesta pyydettiin verkoilla. Hoitolajien siian, taimenen ja harjuksen osuus kokonaissaaliista oli 10 %. Kokonaissaaliissa muikun saalisosuus (8 %) oli hieman alhaisempi kuin hoitolajien osuus.

Talouksista 6 % jäi saaliitta. Kalastustiedustelun saalis saalista saanutta taloutta (156 taloutta) kohti oli keskimäärin 67,5 kg/talous ja saaliin mediaani 38,6 kg/talous. Ylä-Suolijärveltä ilmoitetuista painoltaan suurimmista hoitolajeista siika oli painoltaan 2,3 kg, taimen 4,1 kg, harjus 0,5 kg ja kirjolohi 3,0 kg. Suurimpien kalojen painot on esitetty liitteessä (liite 3, taulukko 1). Talouksille kertyi keskimäärin 24 kalastuspäivää Ylä-Suolijärvessä vuonna 2024.

Ala-Suolijärvi

Ala-Suolijärvessä vuoden 2024 kokonaissaalis oli vajaat 15,9 tonnia (taulukko 5), josta kalastustiedustelusaalista oli noin 8,4 tn (53 % kokonaissaaliista) ja hoitokalastussaaliista 7,5 tn (47 % kokonaissaaliista). Kokonaishehtaarisaalet kalastustiedustelu- ja hoitokalastussaalis huomioon ottaen oli noin 2,6 kg/ha.

Taulukko 5. Pyydystä käyttäneiden talouksien määrä, keskimääräinen pyydysten määrä, pyyntiponnistus koku-/käyntikertoina, kalansaalis lajeittain ja pyydyksittäin ja suhteelliset osuudet kalastustiedustelusaaliista sekä hoitokalastussaalis ja kokonaissaalis Ala-Suolijärvessä vuonna 2024.

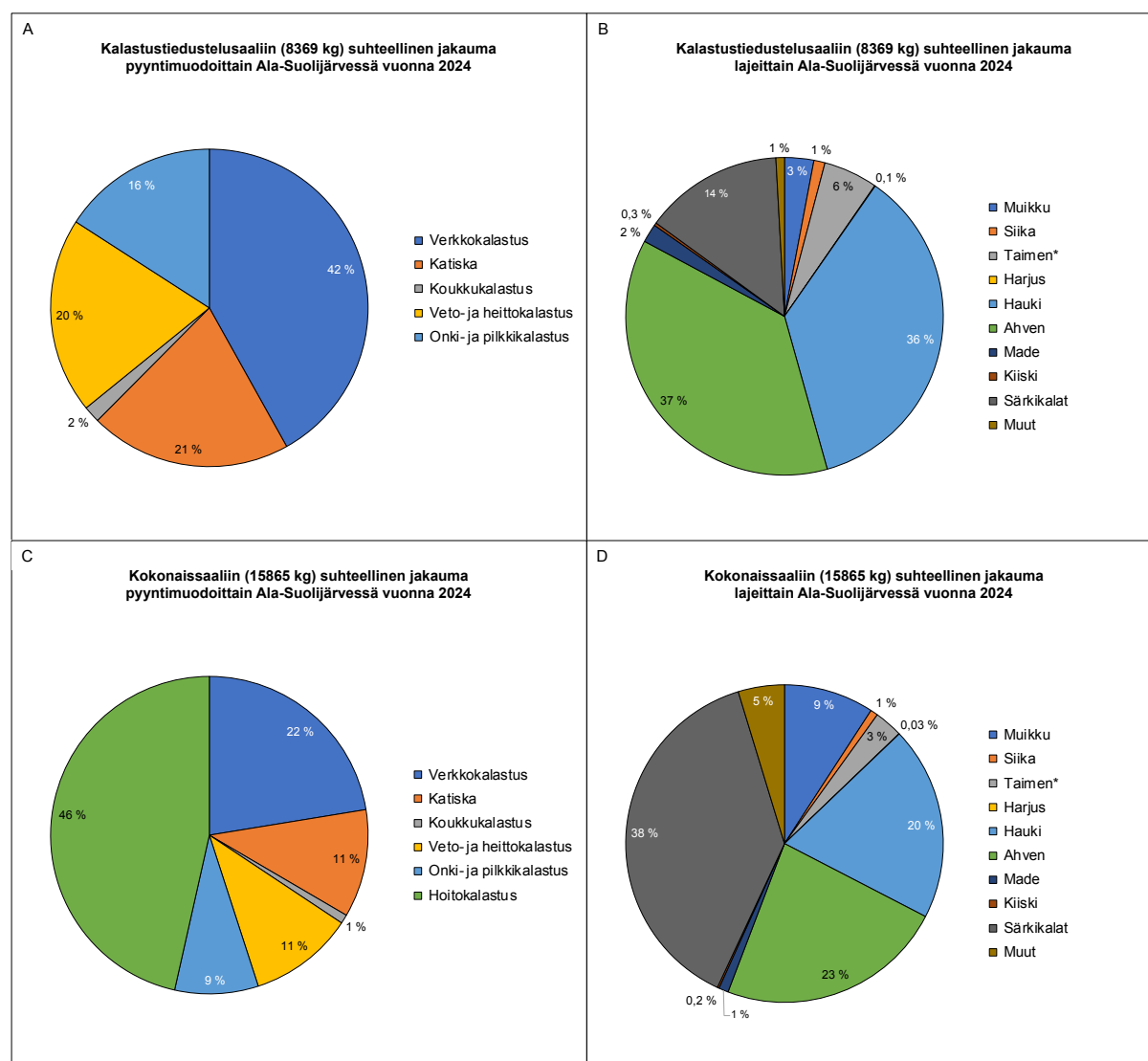
Pyydys	Pyydystä käyttäneitä (tal.)	Pyyd. keskim. (kpl)	Koku- / käyntikrt (kpl)	Saalis (kg)											Osuus (%)
				Muikku	Siika	Taimen*	Harjus	Hauki	Ahven	Made	Kiiski	Särkik.	Muut	Yhteensä	
Muikkuverkot	33	2,6	723	249	0	0	0	11	22	0	11	83	0	376	4 %
Verkko 27-40 mm	25	3,1	923	0	54	8	0	238	323	25	0	189	2	839	10 %
Verkko 41-55 mm	22	2,8	749	0	24	41	5	340	290	27	6	104	49	885	11 %
Verkko yli 55 mm	29	3,9	1 287	0	13	240	0	833	155	90	0	12	17	1 361	16 %
Katiska	44	1,8	961	0	0	0	0	256	789	9	4	715	0	1 773	21 %
Talvikoukut	6	7,3	513	0	0	0	0	139	0	7	0	0	0	147	2 %
Vetokalastus	78		708	0	0	158	0	917	268	0	0	0	5	1 348	16 %
Heittokalastus	26		200	0	1	1	0	181	126	0	0	10	0	319	4 %
Onki	20		93	0	0	0	0	8	171	0	0	31	0	210	3 %
Pilkki	50		462	0	2	13	0	87	967	0	2	40	0	1 111	13 %
Kalastustiedustelusaalis				249	95	462	5	3 010	3 110	159	23	1 183	73	8 369	100 %
Osuus (%)				3 %	1 %	6 %	0,1 %	36 %	37 %	2 %	0,3 %	14 %	1 %	100 %	
Hoitokalastussaalis														7 496	
Kokonaissaalis				249	95	462	5	3 010	3 110	159	23	1 183	73	15 865	

*) taimensaalis sisältää myös ilmoitetun järvalohti- ja kirjolohisaaliin (1,2 kg järvalohta)

Pyydyskalastuksen kokonaispyyntiponnistus ilman hoitokalastusta oli runsaat 5 000 kokukertaa. Verkkopyydysten kokonaispyyntiponnistus oli vajaat 3 700 kokukertaa, josta solmuvälin yli 55 mm verkkojen kokukertojen osuus oli 35 %. Verkkokalastuksessa talouksilla oli pyynnissä Ala-Suolijärvessä keskimäärin 3,1 verkkoa. Pyydystä käyttäneiden talouksien määrällä mitattuna suosituimmat pyydyskalastusmuodot olivat katiskakalastus (44 taloutta käytti pyydystä) ja muikkuverkkokalastus (33 taloutta käytti pyydystä). Molempien pyyntimuotojen pyyntiponnistus taloutta kohti oli kutakuinkin samalla tasolla, noin 22 kokukertaa taloutta kohti. Saalis kokukertaa kohti oli katiskoilla 1,8 kg/kokukerta

ja muikkuverkoilla 0,52 kg/kokukerta. Tehokkainta verkkokalastus oli solmuvälin 41–55 mm:n verkoilla, joilla saalis oli keskimäärin 1,1 kg/kokukerta. Koukkukalastusta harjoitti vain kuusi taloutta.

Vapakalastuksen kokonaispyyntiponnistus oli runsaat 1 400 käyntikertaa, josta vetokalastuksen käyntikertojen osuus oli noin puolet. Pyyntimuotoa harjoittaneiden talouksien määrällä mitattuna suosituin vakakalastusmuoto oli vetokalastus (78 taloutta harjoitti vetokalastusta). Vetokalastuksella saatiin saalista keskimäärin 1,90 kg/käyntikerta, mutta pilkkikalastus oli vetokalastusta tehokkaampaa keskimääräisellä käyntikertakohtaisella saaliilla (2,50 kg/käyntikerta) mitattuna.

Kuva 3. Kalastustiedustelusaaliin jakautuminen pyydyksittäin (A) ja lajeittain (B) sekä kokonaissaaliin (hoitolajit mukaan luettuna) jakautuminen pyydyksittäin (C) ja lajeittain (D) Ala-Suolijärvessä vuonna 2024. (*=taimensaalis sisältää myös järvilohi- ja kirjolohisaaliin.)

Kalastustiedustelusaaliista (8,4 tn) kaksi kolmasosaa pyydettiin seisovilla pyydyksillä ja kolmannes vapavälinein. Verkoilla saalista saatiin 42 % ja vetokalastamalla 20 % (kuva 3 A). Kalastustiedustelusaaliissa valtalajeina olivat hauki ja ahven, jotka muodostivat 73 % vastaavasta kokonaissaaliista (kuva 3 B). Hoitolajien (siika, taimen, harjus) osuus saaliista oli vajaat 7 %. Ala-Suolijärveltä ilmoitettiin saaliiksi 1,2 kg järvilohia (mikä lajin istutushistorian perusteella oli todennäköisimmin kirjolohia).

Kokonaissaaliista (15,9 tn) lähes puolet pyydettiin hoitokalastuksella ja noin kolmannes muilla seisovilla pyydyksillä (kuva 3 C). Hauen, ahvenen ja särkikalojen osuus kokonaissaaliista oli yhteensä 81 % (kuva 3 D). Mateen osuus saaliista oli 2 % ja suurin osa madesaaliista pyydettiin verkoilla. Hoitolajien siian, taimenen ja harjuksen osuus kokonaissaaliista oli vajaat 4 %. Kokonaissaaliissa muikun saalisosuus (9 %) oli yli kaksinkertainen hoitolajien osuuteen verrattuna.

Talouksista 4 % jäi saaliitta. Kalastustiedustelun saalis saalista saanutta taloutta (158 taloutta) kohti oli keskimäärin 56,0 kg/talous ja saaliin mediaani 25,2 kg/talous. Ala-Suolijärveltä ilmoitetuista painoltaan suurimmista hoitolajeista siika oli painoltaan 2,0 kg, taimen 4,3 kg ja harjus 0,9 kg. Suurimpien kalojen painot on esitetty liitteessä (liite 3, taulukko 2). Talouksille kertyi keskimäärin 17 kalastuspäivää Ala-Suolijärvestä vuonna 2024.

Isojärvi, Irni-/Vierusjärvi, Niemijärvi ja Nolimossa/Oivanjärvi

Isojärvestä, Irni-/Vierusjärvestä, Niemijärvestä ja Nolimossa/Oivanjärvestä kalasti vuonna 2024 arviolta 44 taloutta, joista 41 harjoitti vapakalastusta ja 22 verkkokalastusta. Vapakalastuksen kokonaispyyntiponnistus oli arviolta yhteensä 786 käyntikertaa ja pyydyskalastuksen arviolta yhteensä 2 290 kokukertaa. Järvikohtaiset pyyntiponnistustiedot ja pyynnissä olleiden verkkojen keskimääräinen määrä on esitetty taulukossa (taulukko 6).

Taulukko 6. Vapakalastuspäivien sekä keskimäärin pyynnissä olleiden verkkojen ja kokukertojen lukumäärä Isojärvestä, Irni-/Vierusjärvestä, Niemijärvestä ja Nolimossa/Oivanjärvestä vuonna 2024.

Vesistö	Vapapäiviä (kpl)	Verkkoja keskim. (kpl)	Kokukertoja (kpl)
Isojärvi	0	4,0	24
Irni-/Vierusjärvi	171	3,0	585
Niemijärvi	475	26,0	338
Nolimossa/Oivanjärvi	140	12,1	1 343
Yhteensä	786		2 290

Taulukko 7. Kokonaissaalis (kg) lajeittain ja yhteensä sekä hehtaarisalis (kg/ha) Isojärvestä, Irni-/Vierusjärvestä, Niemijärvestä ja Nolimossa/Oivanjärvestä vuonna 2024.

Vesistö	Pinta-ala (ha)	Saalis(kg)									Saalis (kg/ha)
		Muikku	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Ahven	Made	Särki	Muut	
Isojärvi	477	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0,02
Vierus-/Irnijärvi	403	0	6	192	0	227	194	24	0	0	1,60
Niemijärvi	344	0	0	72	0	181	139	1	16	0	1,19
Nolimossa/Oivanjärvi	378	144	18	2	0	155	215	17	67	0	1,64
Yhteensä	1 602	156	24	266	0	563	548	42	83	0	1,05
Osuus		9 %	1 %	16 %	0 %	33 %	33 %	3 %	5 %	0 %	100 %

Taulukko 8. Kalalajien suhteellinen osuus (%) kokonaissaaliissa Isojärvestä, Irni-/Vierusjärvestä, Niemijärvestä ja Nolimossa/Oivanjärvestä vuonna 2024.

Vesistö	Saalisosuus (%)									
	Muikku	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Ahven	Made	Särki	Muut	Yhteensä
Isojärvi	100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Vierus-/Irnijärvi	0 %	1 %	30 %	0 %	35 %	30 %	4 %	0 %	0 %	100 %
Niemijärvi	0 %	0 %	18 %	0 %	44 %	34 %	0 %	4 %	0 %	100 %
Nolimossa/Oivanjärvi	23 %	3 %	0 %	0 %	25 %	35 %	3 %	11 %	0 %	100 %

Isojärven, Irni-/Vierusjärven, Niemijärven ja Nolimmon/Oivanjärven kokonaissaalis vuonna 2024 oli vajaat 1,7 tonnia (taulukko 6). Kokonaissaaliista kaksi kolmannesta koostui hauesta ja ahvenesta. Mateen osuus oli 3 %. Hoitolajien (siika, taimen, harjus) osuus kokonaissaaliista oli 17 %. Järvien yhteenlasketun pinta-alan mukainen keskimääräinen hehtaarisaaalis oli 1,05 kg/ha ja vaihteli järvittäin välillä 0,02–1,64 kg/ha. Järvikohtaiset saaliit lajeittain on esitetty taulukoissa kilomääräisinä (taulukko 7) ja suhteellisinä (taulukko 7) osuuksinaan. Isojärven osalta tiedusteluun vastasi vain yksi talous, joten järven saalistilaston ei voida olettaa vastaavan tosiasiallista kalastusta järvellä vuonna 2024.

Talouksista 7 % jäi saaliitta. Saalista saanutta taloutta (41 taloutta) kohti saalis oli keskimäärin 41,0 kg/talous ja saaliin mediaani 15,0 kg/talous. Talouksille kertyi keskimäärin 20 kalastuspäivää vuonna 2024.

Mielipiteet kalakannoista ja kalastuksesta

Kalastustiedusteluun vuonna 2024 vastanneista talouksista 28 taloutta (henkilöä) esitti mielipiteitä tai muita huomioita kalakannoista, kalastuksesta ja kalastonhoidosta tiedustelualueella.

Talouksien esittämät mielipiteet koskivat enimmältään muikun pientä kokoa (8 taloutta) ja haukien suurta määrää (8 taloutta) niin Ylä- kuin Ala-Suolijärvestäkin. Ylä-Suolijärvestä kerrottiin, ettei muikkua enää saa 13–18 mm:n verkoilla, mutta vielä viisi vuotta sitten muikkua tuli hyvin 14 mm:n verkoilla. Myös Irni-/Vierusjärvestä valiteltiin muikun pientä kokoa, eikä 10–11 mm:n verkoillakaan ole saatu kuin muutama muikku, vaikka muikkuja näyttäisi olevan paljon. Haukien määrän kerrottiin ”räjähtäneen” myös Oivanjärvestä.

Ala-Suolijärvestä ahvenkannan kerrottiin vahvistuneen ja ahvenen kasvaneen pilkkijälle sopivan kokoiseksi. Lisäksi kerrottiin siassa olleen vielä madon (vuoden 2024 siikanäytteiden perusteella todennäköisimmin lokkilapamato⁶). Neljä taloutta Ylä- ja Ala-Suolijärveltä kertoi taimenen vähentyneen. Taimenen istutuksia toivottiin lisää. Ylä-Suolijärveltä pahoiteltiin kirjolohen istuttamisen lopettamista ELY-keskuksen päätöksellä ja pidettiin erikoisena sitä, että Metsähallituksen lausunto oli päätöksessä ratkaiseva, vaikka se omistaa vain promilleja alueen vesistä.

Veden laatuun ja vedenkorkeuden vaihteluun liittyen esitettiin mielipiteitä molemmilta Suolijärviltä. Kaksi taloutta kertoi verkkojen likaantuneen pahasti loppukesällä ja syksyllä ja samoin kaksi taloutta ilmoitti vedenkorkeuden vaihtelun vaikeuttaneen kalastusta.

TULOSTEN TARKASTELU

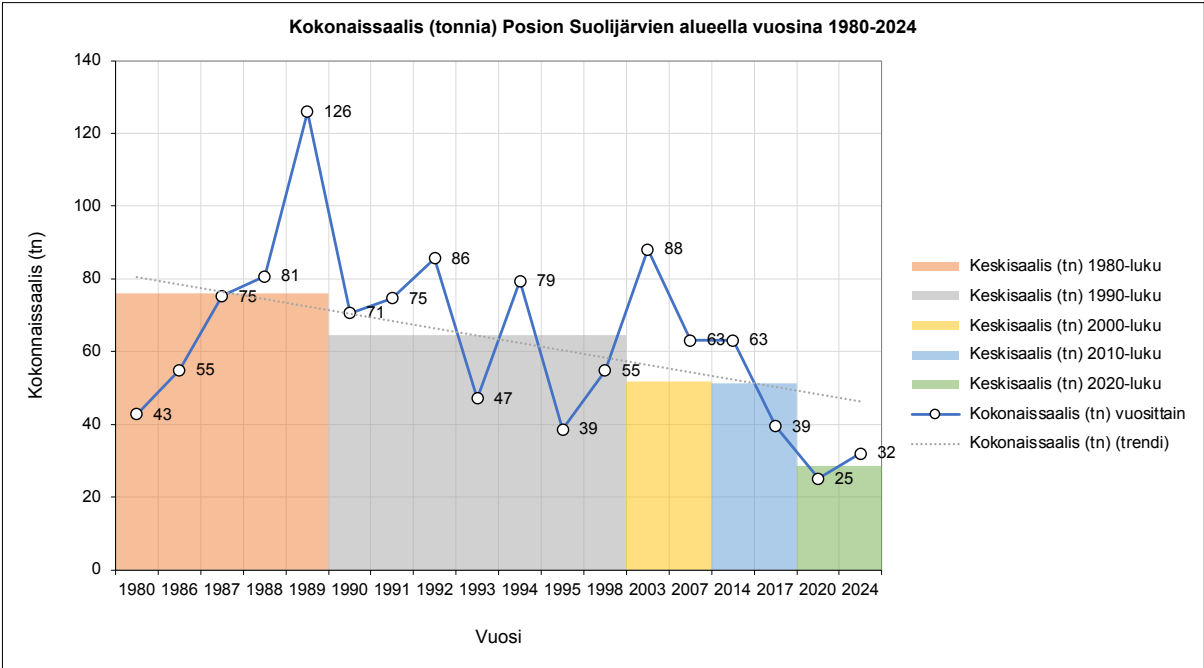
Vuoden 2024 kalastuksen vertailu aikaisempiin tiedusteluihin

Kokonaissaalis ja pyyntiponnistus

Suolijärvien tiedustelualueen kokonaissaalis on vaihdellut tarkkailuvuosien 1980–2024 aikana noin 25–126 tonnin välillä (taulukko 9). Koko tarkkailujakson keskimääräinen kokonaissaalis on 63 tonnia, minkä alle keskimääräinen kokonaissaalis on jäänyt 2000-luvulla, vaikka yksittäisinä tarkkailuvuosina, kuten

⁶ PVO-Vesivoima Oy, J. Salo, henk.koht. tiedonanto 2025.

vuonna 2003, tämä taso ylittyi selvästi. Vuonna 2024 kokonaissaalis oli 32 tonnia, eli noin puolet tarkkailujakson keskimääräisestä saalistasosta. (Kuva 4.)

Kuva 4. Kokonaissaalis (tn) vuosittain ja keskisaalis (tn) vuosikymmenittäin Posion Suolijärvien alueella vuosina 1980–2024.

Taulukko 9. Posion Suolijärvien kalastustiedustelualueen kokonaissaalis (kg) lajeittain ja yhteensä vuosina 1980–2024. (Taulukko sisältää myös lajitellun hoitokalastussaaliin.)

Vuosi	Saalis (kg)							
	Muikku	Siika	Taimen	Hauki	Ahven	Särkikalat	Muut	Yhteensä
1980	11 880	4 010	398	3 466	14 231	7 771	1 056	42 812
1986	12 905	25 709	1 589	1 932	5 004	5 945	1 830	54 914
1987	14 812	41 360	1 416	2 092	5 667	6 757	3 135	75 239
1988	10 596	48 676	2 782	2 914	6 901	6 683	2 084	80 636
1989	61 219	31 262	4 358	3 130	9 308	9 040	7 604	125 921
1990	23 078	22 168	2 099	1 857	3 288	13 401	4 738	70 629
1991	16 219	27 407	2 957	2 690	12 541	9 422	3 413	74 649
1992	10 515	49 488	1 635	2 367	13 927	5 416	2 296	85 644
1993	3 491	30 391	1 145	2 242	6 259	2 585	1 049	47 162
1994	3 755	37 918	1 710	2 114	16 871	13 442	3 628	79 438
1995	3 971	21 752	1 786	1 536	6 367	1 919	1 226	38 557
1998	11 480	17 802	5 857	4 287	5 503	3 941	5 872	54 742
2003	22 324	11 586	2 104	5 918	8 437	33 600	4 128	88 097
2007	14 829	6 296	3 055	9 768	7 781	12 727	8 627	63 083
2014	13 300	4 439	1 873	7 317	5 042	5 544	25 553	63 068
2017	9 403	2 017	1 614	7 540	3 755	2 022	13 117	39 468
2020	1 823	1 599	2 275	6 497	4 665	1 823	6 374	25 056
2024	2 660	960	1 286	7 681	8 436	8 614	2 365	32 001

Kokonaissaaliin kehitys (trendi) on ollut tarkkailujaksolla 1980–2024 aleneva (kuva 4), mikä johtuu osaltaan kalastavien talouksien määrän ja pyyntiponnistuksen vähenemisestä, mutta myös Suolijärvien kalakannassa tapahtuneista muutoksista, jotka ovat vaikuttaneet tavoiteltuun saaliiseen ja saadun saaliin koostumukseen.

Kalastavia talouksia oli vuonna 2007 arviolta 521 taloutta, mutta vuonna 2024 enää 339 taloutta, eli reilu kolmannes vähemmän kuin vuonna 2007.

Pyyntiponnistus on verkkojen kokukertojen ja käytettyjen verkkojen määrällä mitattuna vähentynyt 1990-luvun lopun noin 100 000 kokukerran ja 5 000 verkkopyydyksen tasosta keskimäärin noin 38 000 kokukertaan ja alle 3 000 verkkopyydyksen tasoon 2000-luvulla. Verkkokalastuksen pyyntiponnistus on siis enää kolmannes, ja verkkopyydysten määräkin on melkein puolittunut tarkkailujakson ensimmäisten vuosikymmenten tasosta. Vuonna 2024 kokukertojen määrä (18 000 kokukertaa) lähes puolittui vuosien 2014–2020 tasosta (keskimäärin 27 000 kokukertaa). Vuonna 2024 pyynnissä olleiden verkkojen kokonaismäärä oli alle tuhat, kun se oli vielä vuosina 2003–2014 keskimäärin 3 300 verkkoa.⁷

Vapakalastuksessa muutokset pyyntiponnistuksessa eivät ole olleet suhteellisesti yhtä suuria kuin pyydyskalastuksessa. Vapakalastuksen kokonaispyyntiponnistus oli vuosina 2014, 2017, 2020 ja 2024 keskimäärin 3 400 käyntikertaa.⁸ Vuonna 2024 vapakalastuksen pyyntiponnistus oli noin 2 600 käyntikertaa, eli noin neljänneksen edellä mainittuja keskimääräisiä käyntikertoja vähemmän.

Tarkkailujakson 1980–2024 ensimmäisinä vuosikymmeninä Suolijärvien valtalajit kalastuksessa olivat kilomääräisellä ja suhteellisella saaliilla mitattuna siika ja muikku (ks. kuva 5 A ja B). Vuosina 1986–1995 siian ja muikun osuus kokonaissaaliista oli vuosittain lähes 70 %. Siian ja muikun keskinäinen saalisosuus puolestaan heijasteli kalastuksen kohteeksi tulneiden siika- ja muikkuvuosiluokkien keskinäistä vahvuutta vastaavana ajanjaksona (kuva 5 B).

Eri lajien väliset saalissuhteet kokonaissaaliissa ovat kuitenkin muuttuneet oleellisesti aikaisemmasta 2000-luvulle tultaessa. Yhtenä syynä muutokseen on se, että Ala-Suolijärven siikakanta on kärsinyt vuoden 2006 jälkeen haukimadon ja lokkilapamadon loisinnaasta, minkä vuoksi siian kalastus on vähentynyt voimakkaasti. Ylä-Suolijärvessä siikojen loisongelma on ollut Ala-Suolijärveä vähäisempi.⁹ Loisongelman seurauksena siian kilomääräinen ja suhteellinen saalis on vähentynyt murto-osaan aikaisemmasta. Muikkusaalis oli vielä 2000-luvun ensimmäisellä ja toisella vuosikymmenellä keskimäärin 15,3 tonnia ja yli 20 % kokonaissaaliista, mutta 2020-luvulla muikun osuus kokonaissaaliista on vähentynyt 7–8 %:iin. (Kuva 5 A ja B.)

Taimenen kokonaissaalis oli ennen 2000-lukua keskimäärin 2,3 tonnia ja osuus vastaavasta kokonaissaaliista noin 3 %, ja 2000-luvulla keskimäärin 2,0 tonnia ja 4 % vastaavasta kokonaissaaliista. Vuonna 2024 taimensaalis oli 2000-luvun keskimääräistä pienempi, runsas tonni, mutta suhteellinen osuus vastaavasta kokonaissaaliista edelleen 4 % (kuva 5 A ja B). Vuosina 2019–2022 taimenen velvoiteistutuksissa käytettiin alkuperäisen velvoitteen mukaisia kaksivuotiaita istukkaita¹⁰, jotka ovat kolmi- ja nelikesäisiä istukkaita alttiimpia haukien saalistukselle. Suolijärvien vahva haukikanta lienee osaltaan verottanut kaksivuotiaita istukkaita niin, että se on mahdollisesti heijastunut myös taimensaaliiseen vuonna 2024. Lisäksi muikkukantojen tila on saattanut vaikuttaa istutuksen tuloksellisuuteen ja edelleen saaliisiin, mutta pelkästään kalastustiedusteluaineiston perusteella tätä ei voida todentaa.

⁷ Ks. Paksuniemi 2015, 2018 ja 2022.

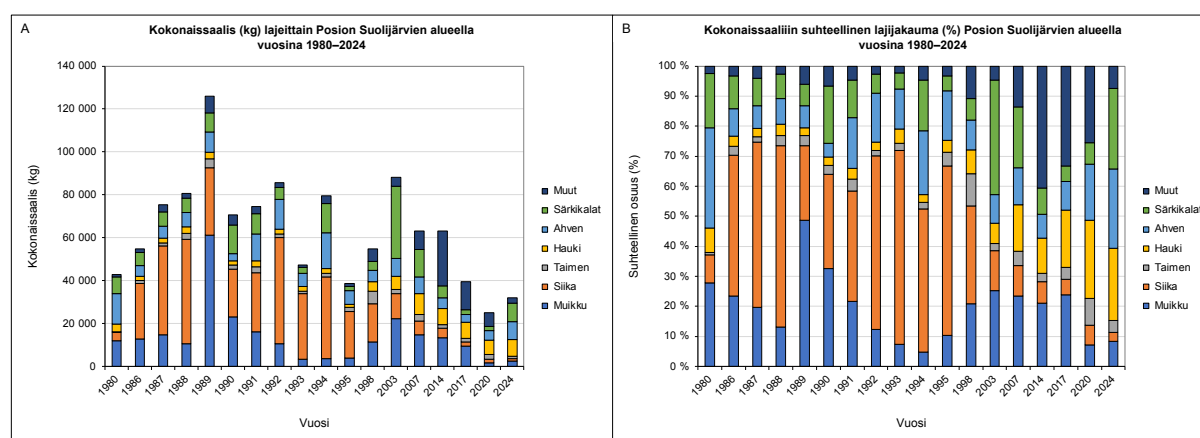
⁸ Ks. Paksuniemi 2015, 2018 ja 2022.

⁹ Ala-Suolijärvellä kesän 2024 siikanäytteistä 78 % oli lokkilapamadon loisimia ja Ylä-Suolijärvellä vastaavasti 40 %. Haukimatoa ei esiintynyt Ylä-Suolijärven siikanäytteissä vuonna 2024, mutta Ala-Suolijärven näytteistä 12 % oli haukimadon loisimia (PVO-Vesivoima Oy, J. Salo, henk.koht. tiedonanto 2025).

¹⁰ PVO-Vesivoima Oy, J. Salo, henk.koht. tiedonanto 2025.

Ahvenen kokonaissaalis oli ennen 2000-lukua keskimäärin 8,8 tonnia ja noin 13 % vastaavasta kokonaissaaliista ja vastaavasti 2000-luvulla 6,2 tonnia ja noin 12 %. Vuonna 2024 ahvensaalis oli 2000-luvun keskimääräistä suurempi, 8,4 tonnia ja osuus vastaavasta kokonaissaaliista 26 %. Ennen 2000-lukua hauen keskimääräinen saalis oli keskimäärin 2,5 tonnia vuodessa, mutta 2000-luvulla se on lähes kolminkertaistunut keskimäärin runsaaseen 7,4 tonniin vuodessa, millä tasolla se oli myös vuonna 2024. Vastaavana aikana hauen suhteellinen osuus on lähes nelinkertaistunut keskimäärin noin 4 %:sta keskimäärin 17 %:iin 2000-luvulla. Vuosina 2020 ja 2024 hauen suhteellinen osuus oli jo noin neljännes kilomääräisestä kokonaissaaliista. Lisäksi särkikalakannat ovat vahvistuneet, ja etenkin hoitokalastusten myötä särkikalojen ja muiden lajien, jotka ovat enimmältään lajittelematonta särkikalaa, pääasiassa särkeä ja seipiä sekä uutena tulokkaana ilmeisesti säynettä, kilomääräinen saalis ja suhteellinen osuus Suolijärvien tilastoidussa kokonaissaaliissa ovat kasvaneet merkittävästi. (Kuva 5 A ja B.)

Kuva 5. Kokonaissaalis (kg) lajeittain (A) ja kokonaissaaliin suhteellinen (%) lajijakauma (B) Posion Suolijärvien kalastustiedustelualueella vuosina 1980–2024.

Ylä-Suolijärvi

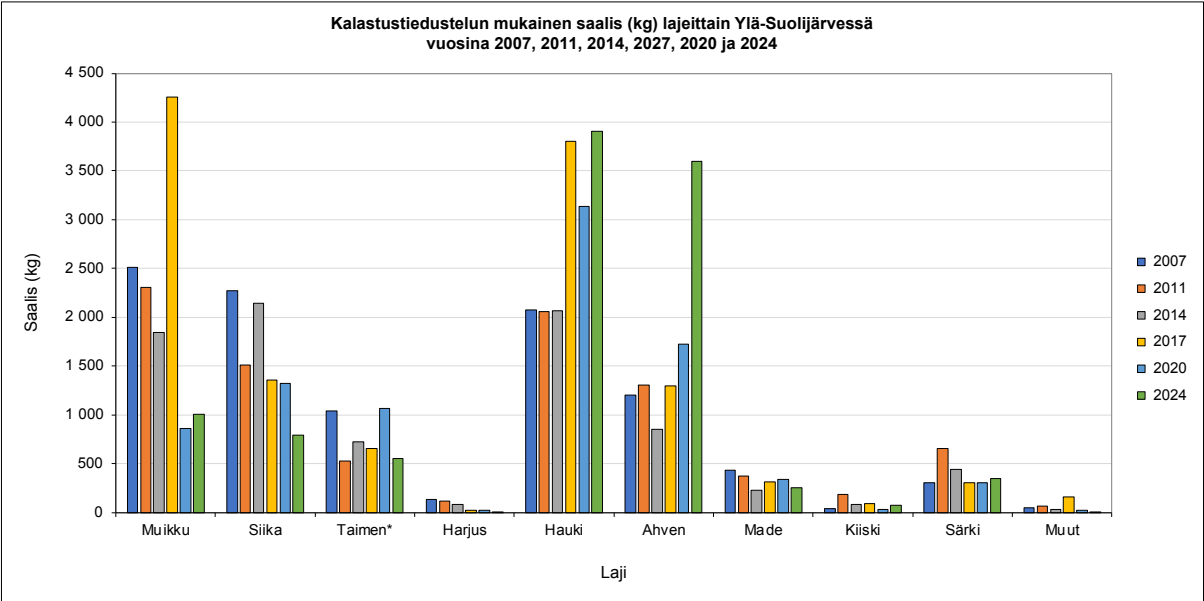
Ylä-Suolijärvellä kalastustiedustelujen kokonaissaalis on vaihdellut tarkkailuvuosina ajalla 2007–2024 runsaan 8,5 tonnin ja 12,2 tonnin välillä ilman selvää kehityssuuntaa. Tarkkailuvuosien keskimääräinen kokonaissaalis on vajaat 10 tonnia, mitä suurempia saaliita saatiin vuosina 2007, 2017 ja 2024 (taulukko 10).

Taulukko 10. Lajikohtainen ja kokonaissaalis (kg) Ylä-Suolijärvessä tarkkailuvuosina 2007, 2014, 2017, 2020 ja 2024 (*=sisältää sekä taimen- että kirjolohisaaliin).

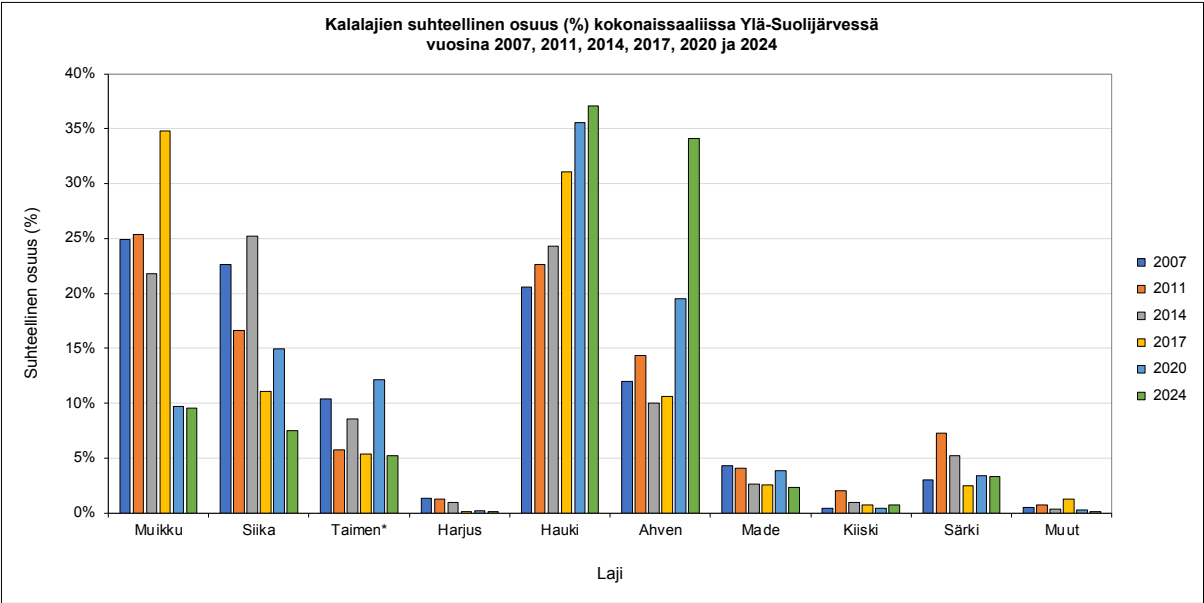
Vuosi	Saalis (kg)										
	Muikku	Siika	Taimen*	Harjus	Hauki	Ahven	Made	Kiiski	Särki	Muut	Yhteensä
2007	2 510	2 275	1 042	133	2 072	1 203	435	41	301	51	10 063
2011	2 306	1 510	523	114	2 056	1 305	372	180	658	63	9 087
2014	1 848	2 139	725	83	2 062	849	224	84	443	28	8 485
2017	4 255	1 356	652	18	3 799	1 300	309	91	300	156	12 236
2020	859	1 322	1 069	19	3 137	1 720	341	34	302	26	8 829
2024	1 008	791	553	8	3 908	3 597	249	75	348	9	10 547

Taulukko 11. Kalansaaliin suhteellinen lajijakauma (%) Ylä-Suolijärvessä tarkkailuvuosina 2007, 2014, 2017, 2020 ja 2024 (*=sisältää sekä taimen- että kirjolohisaaliin osuuden).

Vuosi	Saalis (kg)										Yhteensä
	Muikku	Siika	Taimen*	Harjus	Hauki	Ahven	Made	Kiiski	Särki	Muut	
2007	24,9 %	22,6 %	10,4 %	1,3 %	20,6 %	12,0 %	4,3 %	0,4 %	3,0 %	0,5 %	100 %
2011	25,4 %	16,6 %	5,8 %	1,3 %	22,6 %	14,4 %	4,1 %	2,0 %	7,2 %	0,7 %	100 %
2014	21,8 %	25,2 %	8,5 %	1,0 %	24,3 %	10,0 %	2,6 %	1,0 %	5,2 %	0,3 %	100 %
2017	34,8 %	11,1 %	5,3 %	0,1 %	31,0 %	10,6 %	2,5 %	0,7 %	2,5 %	1,3 %	100 %
2020	9,7 %	15,0 %	12,1 %	0,2 %	35,5 %	19,5 %	3,9 %	0,4 %	3,4 %	0,3 %	100 %
2024	9,6 %	7,5 %	5,2 %	0,1 %	37,1 %	34,1 %	2,4 %	0,7 %	3,3 %	0,1 %	100 %

Kuva 6. Lajikohtainen saalis (kg) Ylä-Suolijärvessä tarkkailuvuosina 2007, 2011, 2014, 2017, 2020 ja 2024 (*=sisältää sekä taimen- että kirjolohisaaliin).

Kuva 7. Kalansaaliin suhteellinen lajijakauma (%) Ylä-Suolijärvessä tarkkailuvuosina 2007, 2011, 2014, 2017, 2020 ja 2024. (*=sisältää sekä taimen- että kirjolohisaaliin osuuden).

Muikun, siian ja harjuksen kilomääräinen ja suhteellinen osuus kokonaissaaliissa on pääsääntöisesti laskenut tarkkailujakson aikana, joskin muikkusaalis oli muita tarkkailuvuosia huomattavasti suurempi vuonna 2017. Siian istutusmäärässä Ylä-Suolijärveen ei ole tapahtunut muutoksia vuosina 2017–2024, joten siikasaaliin pientyminen vuonna 2024 vuoteen 2020 verrattuna johtuu suurelta osalta aikaisempaa pienemmästä pyyntiponnistuksesta. Harjussaaliin väheneminen vuodesta 2017 alkaen kymmenesosaan aikaisemmasta johtuu harjusistutusten loppumisesta Ylä-Suolijärveen sekä mahdollisesti myös siitä, että harjuksen pyyntimitta nostettiin jo vuoden 2014 alusta (kumotussa) kalastusasetuksessa (14.11.2013/806) 25 cm:stä voimassa olevan asetuksen (1360/2015) mukaiseen 35 cm:iin, joka koskeen myös Suolijärviä. Taimenen kilomääräinen saalis ja suhteellinen osuus kokonaissaaliista on vaihdellut ilman selvää kehityssuuntaa. Taimensaalis on ollut noin 0,5 tonnin ja 1,1 tonnin välillä ja suhteellinen osuus noin 5–12 % välillä. (Taulukko 10 ja 11.)

Muiden lajien osalta hauen kilomääräinen ja suhteellinen osuus kokonaissaaliissa on noussut selvimmin tarkkailujakson aikana. Vuonna 2007 hauen kilomääräinen saalis oli noin 2 tonnia ja suhteellinen osuus kokonaissaaliista 20 %, mutta vuonna 2024 saalis oli jo noin 4 tonnia ja suhteellinen osuus lähes 40 %. Hauen suhteellisen osuuden voimakas kasvu johtuu siitä, että hauen painoarvo kokonaissaaliissa on ollut suuri koko tarkkailujakson ajan. Myös ahvenen kilomääräinen saalis ja suhteellinen osuus kokonaissaaliissa on ollut kasvusuunnassa. Mateen ja särkijalojen sekä kiiskin ja muiden lajien kokonaissaalis ja saalisosuus on sen sijaan vaihdellut ilman selvää kehityssuuntaa tarkkailujakson aikana. (Taulukko 11.)

Taulukoissa (taulukko 10 ja 11) esitetty tiedusteluvuosien lajikohtaisen saaliin kehitys Ylä-Suolijärvestä vuodesta 2007 alkaen on kuvattu myös kilomääräistä (kuva 6) ja suhteellista (kuva 7) osuutta esittävinä kaavioina.

Ala-Suolijärvi

Ala-Suolijärvellä kalastustiedustelujen kokonaissaalis on vähentynyt tarkkailuvuosina ajalla 2007–2024 runsaasta 21 tonnista reiluun 8 tonniin (taulukko 12). Saaliin väheneminen johtuu pääasiassa muikun ja siian saaliin pientymisestä vain murto-osaan vuoden 2007 tasosta. Muikun ja siian suhteellinen osuus kokonaissaaliista oli vuonna 2024 noin kymmenesosa vuoden 2007 vastaavasta, samoin kuin harjuksen (taulukko 13). Siikasaaliin voimakas lasku vuoden 2007 jälkeen on osaltaan seurausta siitä, että vuodesta 2009 siikaistuksia on vähennetty yli 80 %:lla siikoja vaivaavan loisongelman vuoksi.¹¹ Samoin harjussaaliin väheneminen vuodesta 2014 alkaen kymmenesosaan aikaisemmasta johtuu harjusistutusten loppumisesta Ala-Suolijärveen sekä mahdollisesti kalastusasetuksen mukaisen pyyntimitan nostamisesta 35 cm:iin. Saaliiden pientyminen johtuu istutusten vähentymisen lisäksi pääasiassa verkkokalastuksen voimakkaasta laskusta: vuosina 2014, 2017, 2020 ja 2024 verkkojen kokonaispyyntiponnistus oli vastaavasti noin 16 000, 9 000, 13 000 ja vajaat 4 000 kokukertaa.¹²

Taulukko 12. Lajikohtainen ja kokonaissaalis (kg) Ala-Suolijärvestä tarkkailuvuosina 2007, 2014, 2017, 2020 ja 2024 (*=sisältää sekä taimen että kirjolohisaaliin).

Vuosi	Saalis (kg)										
	Muikku	Siika	Taimen*	Harjus	Hauki	Ahven	Made	Kiiski	Särki	Muut	Yhteensä
2007	4 169	2 281	1 435	201	5 938	2 459	527	188	3 990	56	21 244
2014	2 028	986	818	61	3 803	2 821	339	28	1 929	5	12 817
2017	952	355	560	16	2 622	2 148	286	21	1 146	13	8 119
2020	302	258	1 139	5	3 121	2 802	230	37	761	55	8 710
2024	249	95	462	5	3 010	3 110	159	23	1 183	73	8 369

¹¹ Ks. Paksuniemi 2022. Siikaistutuksia on korvattu hoitokalastuksilla sekä järvitaimen- ja kirjolohi-istutuksilla.

¹² Vuodet 2014, 2017 ja 2020 ks. Paksuniemi 2015, 2018 ja 2022.

Taulukko 13. Kalansaaliin suhteellinen lajijakauma (%) Ala-Suolijärvessä tarkkailuvuosina 2007, 2014, 2017, 2020 ja 2024 (*=sisältää taimenen ja kirjolohen osuuden).

Vuosi	Saalis (kg)										
	Muikku	Siika	Taimen*	Harjus	Hauki	Ahven	Made	Kiiski	Särki	Muut	Yhteensä
2007	19,6 %	10,7 %	6,8 %	0,9 %	28,0 %	11,6 %	2,5 %	0,9 %	18,8 %	0,3 %	100 %
2014	15,8 %	7,7 %	6,4 %	0,5 %	29,7 %	22,0 %	2,6 %	0,2 %	15,1 %	0,0 %	100 %
2017	11,7 %	4,4 %	6,9 %	0,2 %	32,3 %	26,5 %	3,5 %	0,3 %	14,1 %	0,2 %	100 %
2020	3,5 %	3,0 %	13,1 %	0,1 %	35,8 %	32,2 %	2,6 %	0,4 %	8,7 %	0,6 %	100 %
2024	3,0 %	1,1 %	5,5 %	0,1 %	36,0 %	37,2 %	1,9 %	0,3 %	14,1 %	0,9 %	100 %

Taimensaalis on vaihdellut noin puolen tonnin ja puolentoista tonnin välillä ja erot kilomääräisessä saaliissa ovat olleet suhteellisen suuria eri vuosien välillä. Taimensaaliin suhteellinen osuus kokonaissaaliista on pysynyt melko vakaana noin 6–7 % välillä, joskin vuonna 2020 taimensaaliin osuus kokonaissaaliista oli keskimääräiseen verrattuna kaksinkertainen (taulukko 12 ja 13).

Yhtenä syynä vuoden 2020 muista tarkkailuvuosista poikkeavaan taimensaaliiseen on todennäköisesti taimenen verkkokalastuksen lisääntyminen kyseisenä vuonna. Taimensaaliista valtaosa saadaan solmuväliltään yli 55 mm:n verkoilla, joiden kokukertojen määrä vuonna 2020 oli lähes kolminkertainen vuoden 2024 kokukertojen määrään verrattuna.¹³ Kirjanpitokalastuksen verkkosaaliissa Ala-Suolijärvessä taimenen yksikkösaalis oli vuonna 2020 n. 300 g/kokukerta, mikä oli tarkkailujakson (1982–2024) toiseksi korkein. Vuonna 2024 taimenen vastaava yksikkösaalis oli n. 200 g/kokukerta.¹⁴ Yksikkösaaliin perusteella kalastettava taimenkanta oli vuonna 2020 hieman vuoden 2024 kantaa vahvempi. Taimensaaliin pienentyminen vuonna 2024 johtunee kuitenkin pääasiassa verkko-kalastuksen pyyntiponnistuksen vähentymisestä noin kolmannekseen vuoden 2020 tasosta.

Ala-Suolijärvessä velvoitteen mukaisia siikaistutuksia on korvattu taimenistutuksilla. Järveen istutettiin vuosina 2021–2024 vuosittain keskimäärin 3 400 kappaletta 4-kesäistä ja keskipainoltaan noin 0,6 kg:n painoista järvitaimenta. Kaksivuotiaita taimenia istutettiin vuosina 2021–2023 keskimäärin noin 13 000 kappaletta. Vuosina 2023 ja 2024 istutettiin keskimäärin 7000 kpl 0,2 kg:n painoisia 3-kesäisiä taimenistukkaita. Siikaistutusten korvaamisen myötä Ala-Suolijärveen istutettiin taimenta vuosina 2021–2024 kappalemääräisesti noin kaksin-kolminkertainen määrä ja pinta-alaa kohti noin puolitoistakertainen määrä verrattuna Ylä-Suolijärveen. Vuonna 2024 taimensaalis Ala-Suolijärvessä (462 kg) oli lähes sata kiloa pienempi kuin Ylä-Suolijärvessä (553 kg), mikä sinänsä johtui pienemmästä pyyntiponnistuksesta Ala-Suolijärvessä. Verkkokalastuksessa Ala-Suolijärvestä saatiin kuitenkin kokukertaa kohti kilomääräisesti enemmän taimenta kuin Ylä-Suolijärvestä, mikä on todennäköisesti suuremman istutusmäärän ansiota.¹⁵ Sen sijaan vetokalastuksessa taimensaalis oli Ylä-Suolijärvessä käyntikertaa kohti hieman suurempi kuin Ala-Suolijärvessä.¹⁶

Muiden kuin hoitolajien ja muikun osalta kilomääräiset saaliit ovat ahventa ja lajittelemattomia muita lajeja lukuun ottamatta pääsääntöisesti laskeneet Ala-Suolijärvessä vuoden 2007 tasosta (taulukko 12). Ahvenen suhteellinen saalisosuus on noussut vastaavana aikana 12 %:sta 37 %:iin. Samoin hauen suhteellinen osuus kokonaissaaliista on noussut 28 %:sta 36 %:iin, vaikka kilomääräinen saalis on

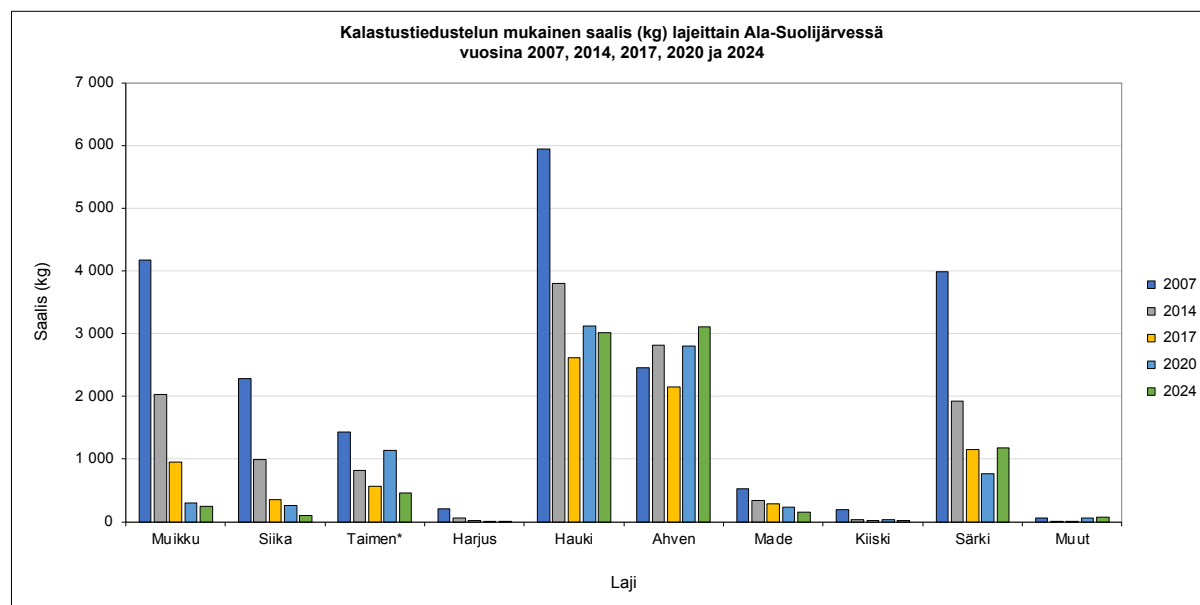
¹³ Vuonna 2020 solmuväliltään yli 55 mm:n verkoille kertyi 3 235 kokukertaa (Paksuniemi 2020), kun niitä vuonna 2024 kertyi vastaavasti vain 1 287 kokukertaa.

¹⁴ Vuoden 2015 jälkeen taimenen yksikkösaalis verkkopyydyksillä nousi yli 150 g:aan/kokukerta Ala-Suolijärvessä. Korkein rekisteröity yksikkösaalis Ala-Suolijärvessä oli 400 g/kokukerta vuonna 2018 (PVO-Vesivoima Oy, J. Salo, henk.koht. tiedonanto 2025).

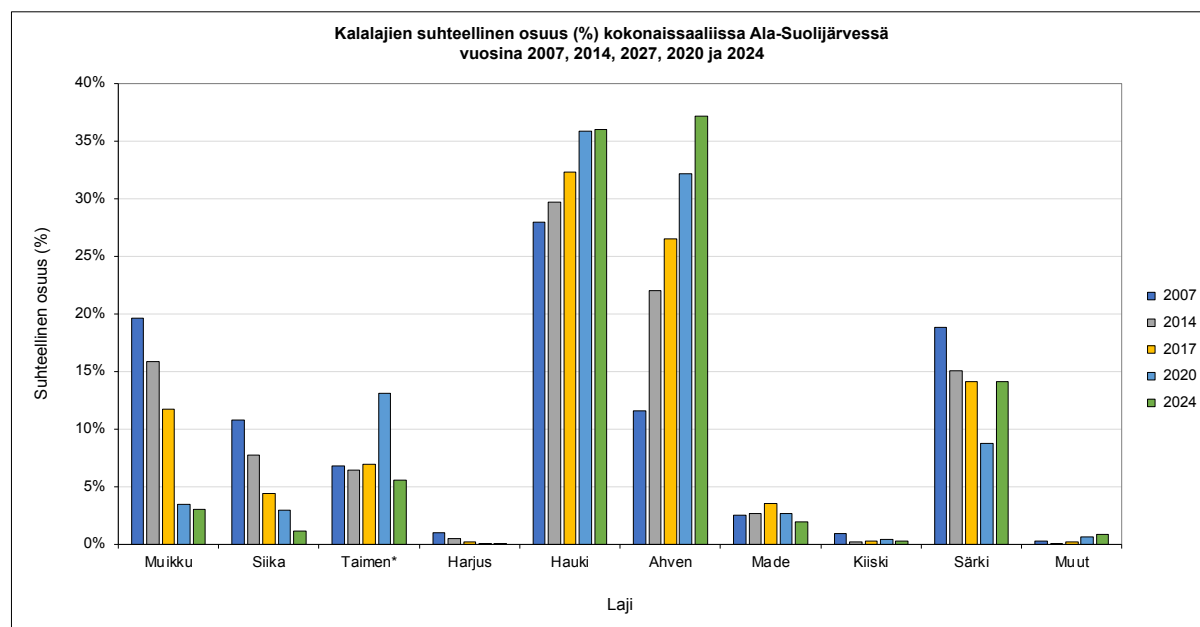
¹⁵ Vuonna 2024 taimenen verkkosaalis (muikkuverkot pois lukien) oli Ala-Suolijärvessä 98 g/kokukerta ja solmuväliltään yli 55 mm:n verkoilla 187 g/kokukerta. Ylä-Suolijärvessä vastaavat taimensaaliit olivat 50 g/kokukerta ja 116 g/kokukerta. Ala-Suolijärvessä taimenen verkkosaalis kokukertaa kohti oli siis 1,9-kertainen Ylä-Suolijärven vastaavaan verrattuna, ja solmuväliltään yli 55 mm verkojen taimensaalis vastaavasti 1,6-kertainen.

¹⁶ Vuonna 2024 vetokalastuksen taimensaalis käyntikertaa kohti oli Ylä-Suolijärvessä 258 g/käyntikerta ja Ala-Suolijärvessä 223 g/käyntikerta, mikä on 14 % pienempi kuin Ylä-Suolijärvessä.

puolittunut vuoden 2007 tasosta.¹⁷ Mateen kilomääräinen saalis on enemmän kuin puolittunut vuodesta 2007, mutta suhteellinen saalisosuus on vaihdellut tiedustelu vuosittain ilman selkeää kehityssuuntaa. Särkikalajien keskimääräinen saalis on vähentynyt 2020-luvulla noin neljännekseen vuoden 2007 tasosta, mutta suhteellinen saalisosuus on vastaavana aikana laskenut vain vähän, 19 %:sta 11 %:iin. (Taulukko 12 ja 13.)

Kuva 8. Lajikohtainen saalis (kg) Ala-Suolijärvessä tarkkailuvuosina 2007, 2014, 2017, 2020 ja 2024 (*=sisältää sekä taimen- että kirjolohisaaliin).

Kuva 9. Kalansaaliin suhteellinen lajijakauma (%) Ala-Suolijärvessä tarkkailuvuosina 2007, 2014, 2017, 2020 ja 2024 (*=sisältää taimenen ja kirjolohen osuuden).

¹⁷ Hauen ja ahvenen suhteellisen osuuden voimakas kasvu kokonaissaaliissa johtuu siitä, että niiden kilomääräinen saalis on ollut vuosittain koko tarkkailujakson ajan suurempi kuin muiden lajien saalis, jolloin niiden painoarvo on kasvanut entisestään, kun muiden, aikaisemmin saaliissa runsaiden lajien, kuten siian ja muikun, saalis on kilomääräisesti pienentynyt. Myös särkikalajien suhteellisen saalisosuuden kehitys heijastelee vastaavaa kokonaissaaliin lajikoostumusta tiedusteluvuosittain. Särkikalajien osuus kokonaissaaliista on ollut hauen ja ahvenen vastaavaa pienempi, joten kilomääräisen saaliin lasku on johtanut vastaavaan laskuun, joskin loivaan sellaiseen, suhteellisessa saaliissa.

Taulukoissa (taulukko 12 ja 13) esitetty tiedusteluvuosien lajikohtaisen saaliin kehitys Ala-Suolijärvessä vuodesta 2007 alkaen on kuvattu myös kilomääräistä (kuva 8) ja suhteellista (kuva 9) osuutta esittävinä kaavioina.

Isojärvi, Irni-/Vierusjärvi, Niemijärvi ja Nolimo/Oivanjärvi

Isojärvessä kokonaissaalis on vaihdellut tarkasteluvuosina 2007–2024 12 kg:n ja vajaan neljän tonnin välillä (taulukko 14). Muikku on järvessä tärkein saalislaji. Vuoden 2024 kalastustiedusteluun vastasi ainoastaan yksi talous, joka oli kalastanut Isojärvessä. Paloperän osakaskunnasta saadun tiedon mukaan muikkusaalis oli vuonna 2024 kuitenkin vähintään vastaavalla tasolla (satoja kiloja) kuin aikaisempinakin vuosina.¹⁸

Taulukko 14. Lajikohtainen ja kokonaissaalis (kg) Isojärvessä tarkkailuvuosina 2007, 2014, 2017, 2020 ja 2024.

Vuosi	Saalis(kg)									
	Muikku	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Ahven	Made	Särki	Muut	Yhteensä
2007	413	63	197	8	325	141	54	260	4	1465
2014	317	40	35	6	129	126	20	191	0	864
2017	3248	40	29	5	115	82	60	168	0	3747
2020	208	4	4	0	68	33	0	44	0	362
2024	12	0	0	0	0	0	0	0	0	12

Isojärveen istutettiin vuosina 2021–2024 harjasta sekä 2-vuotiaista ja 3- ja 4-kesäistä taimenta muutamia tuhansia (harjus vain vuosina 2021–2022) tai tuhatkunta (2-v. taimen, vain vuosina 2021 ja 2022) tai muutamia satoja (taimen) kappaleita vuodessa. Kalastustiedustelulla ei kuitenkaan onnistuttu tavoittamaan riittävästi kalastajia, joiden saalistietojen perusteella olisi voitu arvioida hoitolajien saalista Isojärvessä vuonna 2024. Aikaisempien tiedusteluvuosien tulosten perusteella harjusistutukset eivät ole tuottaneet juurikaan tulosta. Myös taimenen osuus saaliissa on jäänyt alhaiseksi.¹⁹

Irni-/Vierusjärvessä kokonaissaalis on vähentynyt tarkastelujaksolla 2007–2024 voimakkaasti vuoden 2007 tasosta, jolloin se oli noin kaksi tonnia (taulukko 15). Vuosina 2007 ja 2014 järven tärkein saalislaji oli muikku, jota ei enää ilmoitettu vuosien 2020 ja 2024 saaliissa. Vuosien 2017 ja 2024 kalastustiedusteluissa kalastajat valitsivat muikun pientä kokoa järvessä. Myös siian osuus saaliissa on vähentynyt voimakkaasti. Harjasta ei ole ilmoitettu saaliiksi vuoden 2007 jälkeen.

Taulukko 15. Lajikohtainen ja kokonaissaalis (kg) Irni-/Vierusjärvessä tarkkailuvuosina 2007, 2014, 2017, 2020 ja 2024.

Vuosi	Saalis (kg)									
	Muikku	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Ahven	Made	Särki	Muut	Yhteensä
2007	795	244	131	2	332	167	104	209	20	2016
2014	817	36	103	0	179	235	23	41	0	1434
2017	74	64	234	0	269	61	51	2	0	782
2020	0	0	40	0	34	41	10	0	0	125
2024	0	6	192	0	227	194	24	0	0	644

Irni-/Vierusjärveen istutettiin vuosina 2021–2024 2-vuotiaista sekä 3- ja 4-kesäistä taimenta tuhatkunta (2-v. taimen, vain vuosina 2021–2022) tai puolentuhatta (3–4-k. taimen) kappaletta vuodessa.

¹⁸ Paloperän osakaskunta, A. Kivelä, henk. koht. tiedonanto 2025.

¹⁹ Paksuniemi 2022.

Tarkkailujaksolla 2007–2024 keskimääräinen taimensaalis oli 140 kg, jota suurempia saaliita saatiin vuosina 2017 ja 2024. Taimenen suhteellinen osuus kokonaissaaliista oli vuosina 2017–2024 keskimäärin 30 % kokonaissaaliista, joten sen merkitys saalislajeina on todennäköisesti istutusten ansiosta pysynyt suhteellisesti vakiona kilomääräisen saaliin vaihtelusta huolimatta.

Niemijärvessä kokonaissaalis on vaihdellut tarkasteluvuosina 2007–2024 300 kg:n ja runsaan kahden tonnin välillä (taulukko 16). Muikku oli järvessä tärkein saalislaji vuonna 2007, mutta vuosina 2020 ja 2024 muikkua ei enää ilmoitettu kalastustiedusteluiden saaliissa. Myös siikasaalis on vähentynyt huomattavasti, eikä siikaa enää ilmoitettu saaliiksi vuonna 2024, kuten ei harjustakaan vuoden 2007 jälkeen.

Taulukko 16. Lajikohtainen ja kokonaissaalis (kg) Niemijärvessä tarkkailuvuosina 2007, 2014, 2017, 2020 ja 2024.

Vuosi	Saalis (kg)									
	Muikku	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Ahven	Made	Särki	Muut	Yhteensä
2007	838	184	150	4	357	144	34	457	5	2173
2014	57	14	20	0	121	19	5	65	0	301
2017	215	45	116	0	375	74	46	139	0	1010
2020	0	5	22	0	95	41	9	2	210	384
2024	0	0	72	0	181	139	1	16	0	409

Niemijärveen istutettiin vuosina 2021–2024 2-vuotiaista sekä 3- ja 4-kesäistä taimenta keskimäärin vajaa tuhat (2-v. taimen, vain vuosina 2021–2022) tai puolentuhatta (3–4-k. taimen) kappaletta vuodessa. Tarkkailujaksolla 2007–2024 keskimääräinen taimensaalis oli 76 kg, jota suurempia saaliita saatiin vuosina 2007 ja 2017. Taimenen suhteellinen osuus kokonaissaaliista vaihteli vuosina 2017–2024 6–18 %:n välillä. Suurimmillaan suhteellinen osuus oli vuonna 2024 (18 % kokonaissaaliista). Niemijärvessä taimensaalis näyttää vaihdelleen satunnaisesti, eikä Irni-/Vierusjärven tapaista ilmiötä taimensaaliin suhteellisesta vakiotasosta ole havaittavissa.

Nolimossa/Oivanjärvessä kokonaissaalis on pysynyt tarkasteluvuosina 2014–2024 noin 0,6 tonnin tasolla vuotta 2020 lukuun ottamatta, jolloin kokonaissaalis oli tavanomaista selvästi pienempi (taulukko 17). Muikun osuus kokonaissaaliista oli vuonna 2024 nelinkertainen vuosiin 2014 ja 2017 verrattuna. Muikkusaalis saatiin Oivanjärvestä. Sen sijaan siikasaalis on vähentynyt huomattavasti ja vuonna 2024 siikasaalis oli vajaa neljännes vuoden 2014 saaliista. Harjusta ei ole ilmoitettu saaliiksi lainkaan tarkkailujaksolla.

Taulukko 17. Lajikohtainen ja kokonaissaalis (kg) Nolimossa/Oivanjärvessä tarkkailuvuosina 2014, 2017, 2020 ja 2024.

Vuosi	Saalis (kg)									
	Muikku	Siika	Taimen	Harjus	Hauki	Ahven	Made	Särki	Muut	Yhteensä
2014	31	111	6	0	221	78	23	174	0	644
2017	33	92	15	0	190	90	5	162	0	587
2020	0	4	0	0	22	18	0	0	0	44
2024	144	18	2	0	155	215	17	67	0	618

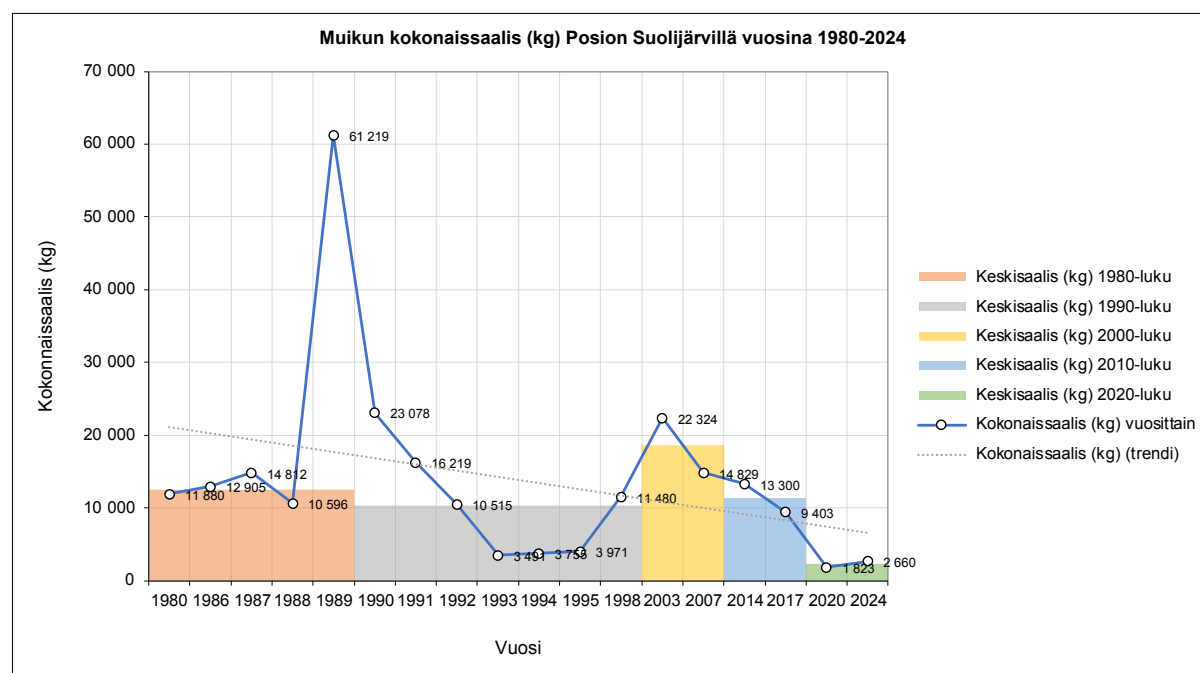
Nolimoon istutettiin vuosina 2021–2024 noin 6 000 siianpoikasta vuosittain. Taimenta istutettiin 2-vuotiaana sekä 3- ja 4-kesäisenä reilut nelisensataa (2-v. taimen, vain vuosina 2021 ja 2022) ja parisataa (3–4-k. taimen) kappaletta vuosittain. Oivanjärveen istutettiin vastaavana aikana 2-vuotiaista sekä 3- ja 4-kesäistä taimenta keskimäärin kuutisensataa (2-v. taimen, vain vuosina 2021–2023) ja vajaat puolentoistasataa (3–4-k. taimen) kappaletta vuodessa.

Taimensaalis Nolimosta/Oivanjärvestä on ollut kilomääräisesti pieni ja suhteellisesti keskimäärin noin prosentti kokonaissaaliista. Taimenistutusten tuotto näyttäisi olleen järvillä heikko.

Lajikohtaiset tarkastelut

Muikku

Muikku oli siian jälkeen Posion Suolijärvien merkittävin saaliskala aina 2010-luvulle saakka, jolloin sen saalis oli keskimäärin 10–14 tonnin tasolla (kuva 10). Keskimääräistä suurempia muikkusaaliita saatiin vuosina 1989–1991 sekä vuosina 2003 ja 2007. Muikkusaalis romahti 2020-luvulle tultaessa ja vuosina 2020 ja 2024 keskimääräinen muikkusaalis oli hoitokalastussaaliksi mukaan luettuna enää 2,2 tonnia, mikä on noin 16 % tarkkailujakson keskimääräisestä saaliista aina 2010-luvulle saakka. Vuonna 2024 Suolijärvien alueen kalastustiedustelun vajaan 2,7 tonnin siikasaaliista 38 % kalastettiin Ylä-Suolijärvestä, 9 % Ala-Suolijärvestä ja 6 % muista tarkkailujärvistä, pääasiassa Nolimosta ja Oivanjärvestä. Hoitokalastuksella muikkusaaliista kalastettiin 47 %, valtaosin Ala-Suolijärvestä (jonka osuus hoitokalastus mukaan luettuna olisi siten 51 % vuoden 2024 muikkusaaliista).

Kuva 10. Muikun kokonaissaalis (kg) vuosittain, keskisaalis (kg) vuosikymmenittäin sekä kokonaissaaliin kehitys (trendi) Posion Suolijärvien alueella vuosina 1980–2024.

Muikun kasvu on tiheydestä riippuvaa, eli muikkukannan ollessa tiheä muikku kasvaa hitaasti. Kalastustiedusteluihin vastanneiden kalastajien esittämässä mielipiteissä valiteltiin muikun pienuutta jo vuoden 2017 tiedustelun yhteydessä, joskin koskien Nolimoa ja Irni-/Vierusjärveä.²⁰ Ylä- ja Ala-Suolijärven osalta muikun pieni koko tuli esille sekä vuoden 2020²¹ että vuoden 2024 tiedusteluiden mielipiteissä. Vuosien 2020 ja 2024 pienet muikkusaaliit verkkokalastuksessa viittaavat siihen, että muikkujen kasvu on heikkoa ja kanta kalastuksen kannalta ylitieheä etenkin Ala-Suolijärvestä ja mahdollisesti Irni-/Vierusjärvestä. Osasyynä heikkoon muikkusaaliiseen saattaa olla myös muikun luontainen

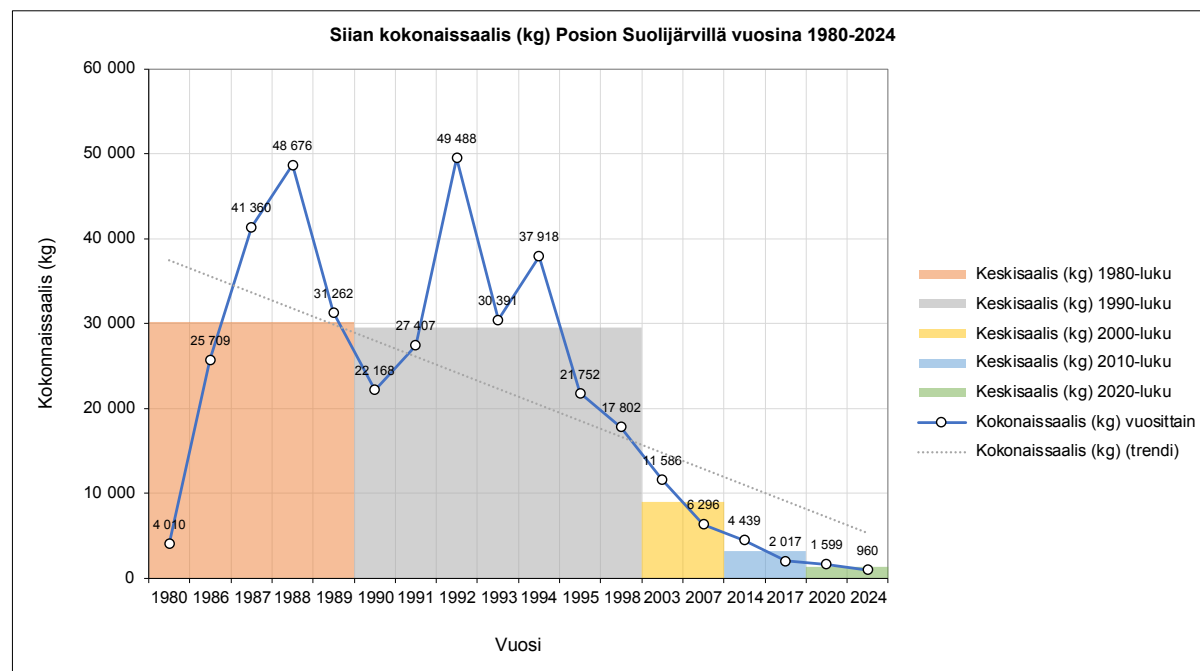
²⁰ Paksuniemi 2018.

²¹ Paksuniemi 2022.

kannanvaihtelu, mutta tiedustelujen pyyntitietojen perusteella heikko saalis johtuu pääasiassa muikun hidastuneesta kasvusta ja sen myötä pienestä koosta. Muikku kestää voimakasta kalastusta ja on tehokas lisääntyjä. Muikun hoitokalastuksen tehostaminen saattaisi olla yksi ratkaisu edistää muikun kasvua Suolijärvillä tavanomaisesti käytettyjen muikkuverkkojen solmuväliä silmällä pitäen.

Siika

Siika oli Posion Suolijärvien merkittävin saaliskala tarkkailujakson ensimmäisinä vuosikymmeninä, jolloin sen saalis oli keskimäärin 30 tonnin tasolla (kuva 11). Keskimääräistä suurempia siikasaaliita saatiin tuolloin vuosina 1987–1989 sekä 1992 ja 1994. Siikasaalis alkoi vähetä voimakkaasti 1990-luvun puolivälin jälkeen pääasiassa verkkokalastuksen vähentymisen vuoksi, mutta 2000-luvulla siian merkitys saaliskalana romahti etenkin Ala-Suolijärvestä haukimadon ja lokkilapamadon loisittua kannat, minkä seurauksena siian kalastus väheni edelleen merkittävästi. Siikasaalis oli 2020-luvun alkupuolella keskimäärin 1,2 tonnia, mikä on vain 4 % tarkkailujakson alkupuolen keskimääräisestä saaliista. Siian kasvu on myös hidastunut, kun aiemmin tehtyjen runsaiden istutusten ja kalastuksen vähenemisen seurauksena siikakanta on tihentynyt.²² Siikaa voi olla runsaasti, mutta pienen koon vuoksi sitä ei juurikaan saada nykyisellään käytössä olevien solmuvälien verkoilla. Suurin osa vuoden 2024 siikasaaliista saatiin solmuväliltään 27–40 mm:n verkoilla, mutta suurimpien saaliiksi ilmoitettujen siikojen painon (n. 2 kg; ks. liite 3) perusteella kasvupotentiaalia siikakannassa kyllä on. Istutusten vähentymisen ja kantojen harventumisen myötä siian kasvun voidaan odottaa paranevan tulevaisuudessa, jolloin siian kilomääräinen saalis nousee nykyiselläkin pyyntiponnistuksen tasolla. Lisäksi muikun kannanvaihtelut ja ravintokilpailu siian kanssa heijastuvat osaltaan siikakannan tilaan. Vuonna 2024 Suolijärvien alueen kalastustiedustelun vajaan tonnin siikasaaliista 82 % kalastettiin Ylä-Suolijärvestä, 10 % Ala-Suolijärvestä ja loput 8 % muista tarkkailujärvistä, pääasiassa Oivanjärvestä.

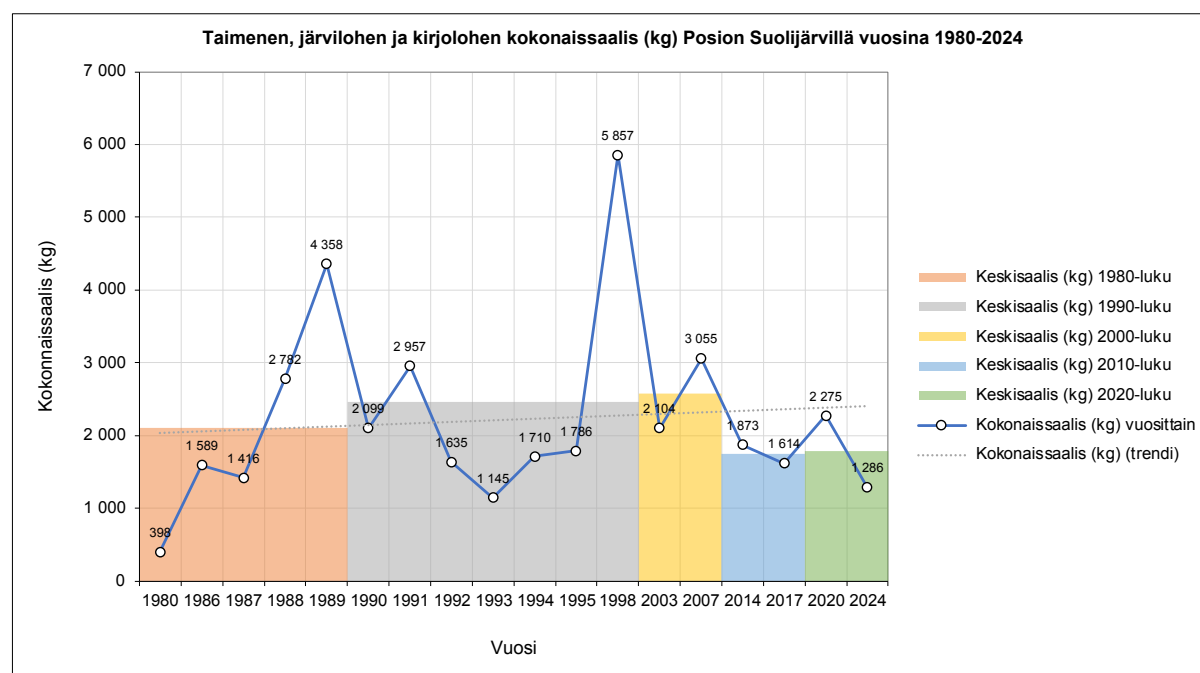

Kuva 11. Siian kokonaissaalis (kg) vuosittain, keskisaalis (kg) vuosikymmenittäin sekä kokonaissaaliin kehitys (trendi) Posion Suolijärvien alueella vuosina 1980–2024.

²² Suolijärvien siika saavuttaa 30 cm:n pituuden keskimäärin 7-vuotiaana (PVO-Vesivoima Oy, J. Salo, henk. koht. tiedontanto 2025).

Taimen, järvilohi ja kirjolohi

Taimenen, järvilohen ja kirjolohen²³ kokonaissaalis on vaihdellut huomattavasti tarkkailuvuosittain reilusti alle tonnin saaliista vuonna 1980 aina lähes kuuden tonnin saaliiseen vuonna 1998 (kuva 12). Tarkastelujakson 1980–2024 keskimääräinen kokonaissaalis oli noin 2,3 tonnin tasolla aina 2010-luvulle saakka, mistä lähtien keskimääräinen saalis on ollut noin 1,7 tonnia. Keskimääräisesti tarkasteltuna lajien kokonaissaaliin kehitys on siis pysynyt suhteellisen vakaana koko tarkkailujakson ajan. Taimenen pyyntimittaa nostettiin jo vuoden 2014 alusta (kumotussa) kalastusasetuksessa (179/1993) säädetystä 40 cm:stä vähintään 60 cm:iin, ja vuoden 2016 alusta alkaen voimassa olevan asetuksen (1360/2015) mukaisesti niin, että rasvaeväleikatun taimenen pyyntimitta on 50 cm. Pyyntimitan noston vaikutusta kilomääräiseen taimensaaliiseen (sitä mahdollisesti vähentävästi) ei voida aineiston perusteella arvioida, mutta taimenen pyynnin suosiota se tuskin on alentanut.

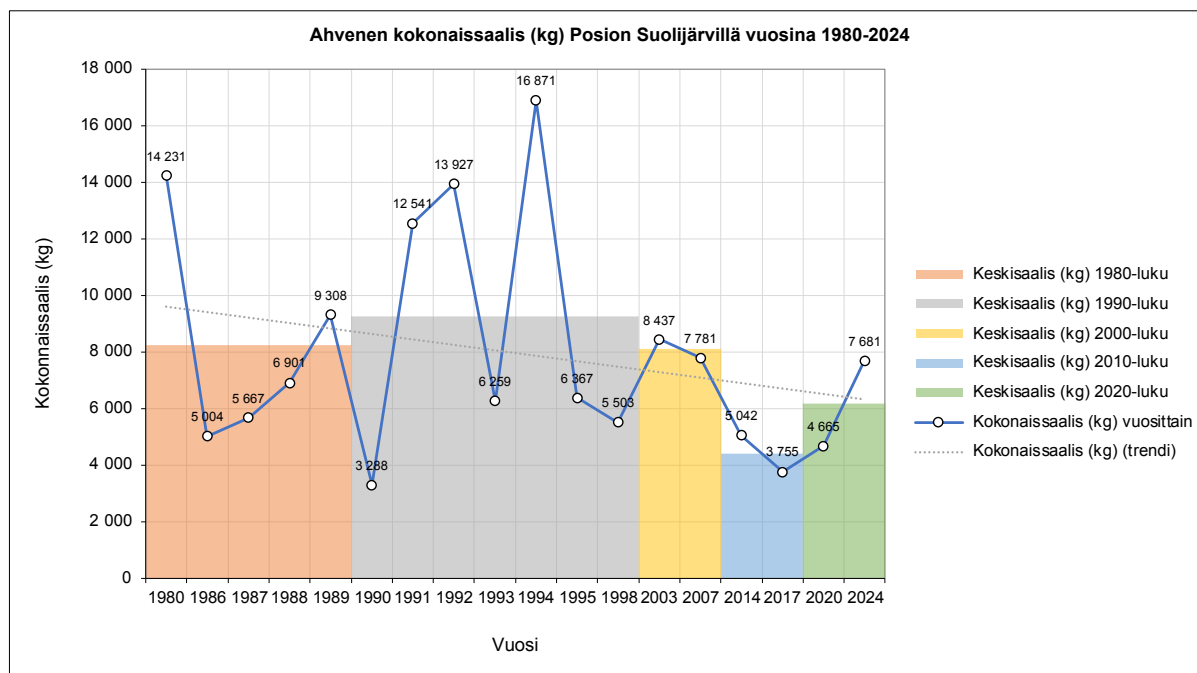
Kuva 12. Taimenen, järvilohen ja kirjolohen kokonaissaalis (kg) vuosittain, keskisaalis (kg) vuosikymmenittäin sekä kokonaissaaliin kehitys (trendi) Posion Suolijärvien alueella vuosina 1980–2024.

Ahven

Ahvenen kokonaissaalis on vaihdellut luontaisen kannanvaihtelun myötä huomattavasti tarkkailuvuosittain (kuva 13). Tarkastelujakson 1980–2024 keskimääräinen kokonaissaalis oli noin 8,5 tonnin tasolla aina 2010-luvulle saakka, mistä lähtien keskimääräinen saalis on ollut neljän ja kuuden tonnin välillä.

Ahvensaaliin pienentyminen 2000-luvulla johtuu enimmäkseen kalastajamäärän ja etenkin pyydyskalastuksen pyyntiponnistuksen vähenemisestä. Ahven on kuitenkin noussut hauen jälkeen merkittävimmäksi saalislajiksi Suolijärvillä 2000-luvun aikana.

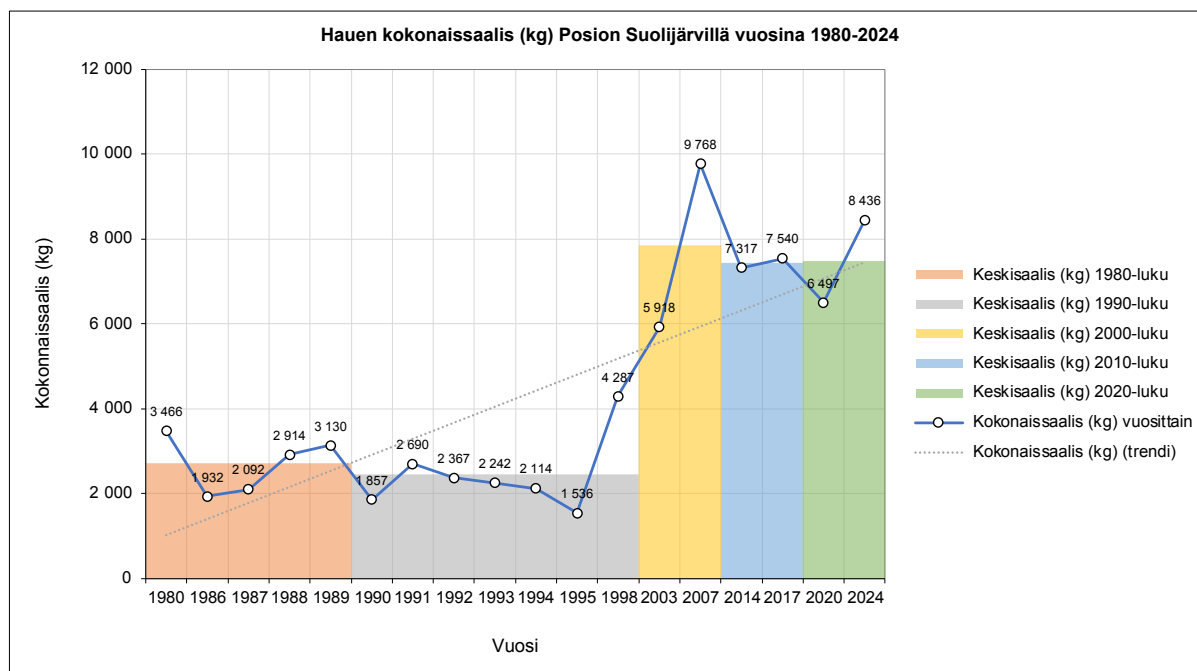
²³ Järvilohia ei ole istutettu Suolijärvien alueella vuoden 1998 jälkeen, joten lajien kokonaissaaliissa järvilohia ei käytännössä enää esiinny 2010-luvun saaliissa. Järvilohen voidaan olettaa elävän enintään yhtä vanhaksi kuin merilohen tai taimenen, joiden vanhin Suomessa määritetty ikä on 12–13 vuotta (ks. Raitaniemi ym. 2000), joten pitkäikäisimmätkin istukkaat ovat jo poistuneet kannasta kalastus- tai luonnollisen kuolevuuden myötä. Kirjolohia istutettiin Suolijärvien alueelle vuoteen 2023 saakka.

Kuva 13. Ahvenen kokonaissaalis (kg) vuosittain, keskisaalis (kg) vuosikymmenittäin sekä kokonaissaaliin kehitys (trendi) Posion Suolijärvien alueella vuosina 1980–2024. (Vuoden 2024 saalis sisältää myös hoitokalastussaaliina saadun ahvenen.)

Hauki

Haukisaalis oli Suolijärvillä ennen 1990-luvun puoliväliä keskimäärin 2,5 tonnin tasolla, mutta vuosikymmenen vaihteessa saalis oli kohonnut jo keskimäärin 7,5 tonniin vuodessa (kuva 14).

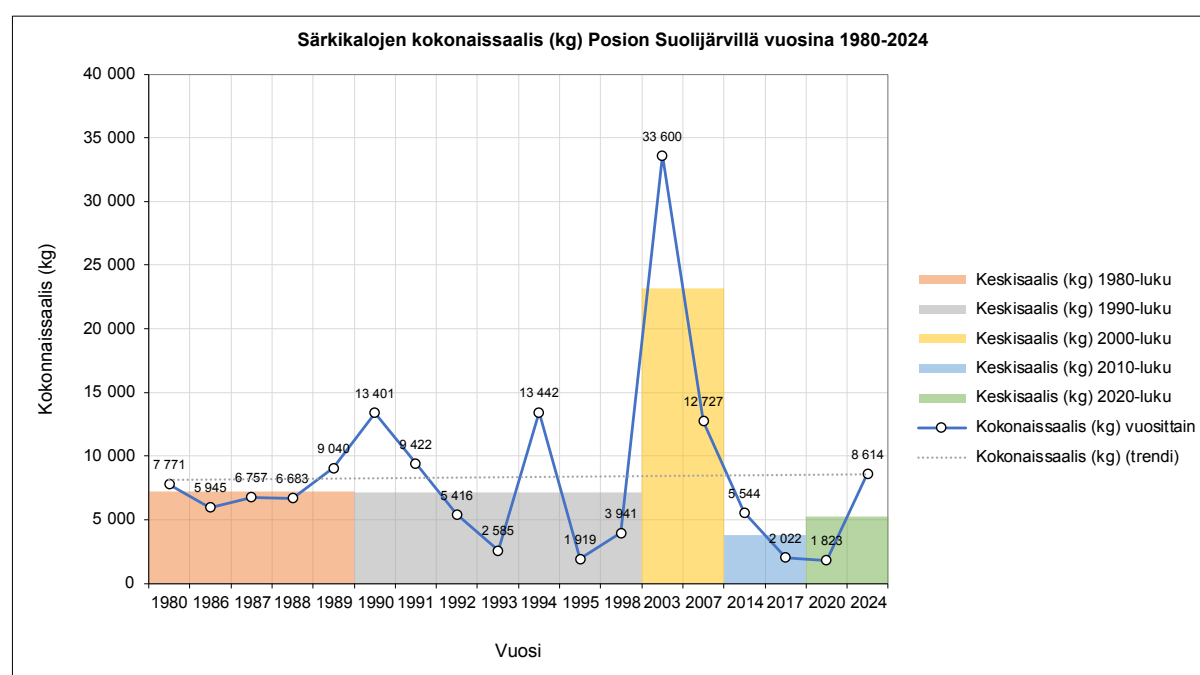

Kuva 14. Hauen kokonaissaalis (kg) vuosittain, keskisaalis (kg) vuosikymmenittäin sekä kokonaissaaliin kehitys (trendi) Posion Suolijärvien alueella vuosina 1980–2024.

Hauesta on tullut 2000-luvulla valtalaji saaliissa, ja 2020-luvun alkupuolella hauki on muodostanut jo neljänneksen Suolijärvien kokonaissaaliista. Haukikannan voimakas runsastuminen ei kuitenkaan näyttäisi vaikuttaneen alentavasti taimenen saalistasoon, joka on pysynyt suhteellisen vakaana myös 2000-luvulla (ks. kuva 12). Kolmi- ja nelikesäisten taimenistukkaiden koko (paino 200–600 g) suojanee niitä ainakin osittain myös haukien saalistukselta.

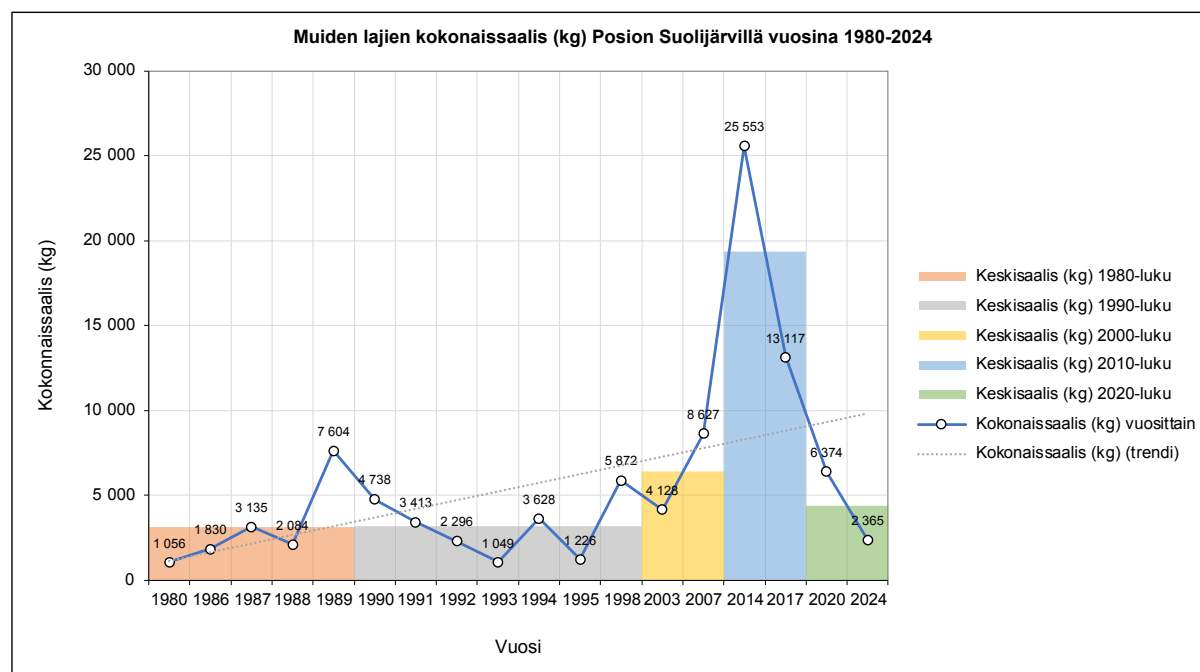
Särkikalat ja muut lajit

Ennen 2000-lukua särkikalojen keskimääräinen saalis Suolijärvillä oli noin 7 tonnia ja muiden, pääasiassa vähempiarvoisten lajien²⁴ saalis noin 3 tonnia. Särkikalojen runsastumisen vuoksi kantoja alettiin harventaa hoitokalastuksella vuosituhaten vaihteessa. Hoitokalastuksen myötä vuoden 2003 särkisaalis oli nuotta- ja rysäpyynnin ansiosta peräti 33,6 tonnia (kuva 15). Samoin vuonna 2014 Suolijärvien muiden lajien (lähinnä lajittelematonta särkikalaa) kokonaissaalis oli hoitokalastussaaliksi mukaan lukien 25,6 tonnia (kuva 16). Särkikalojen ja muun lajittelemattoman saaliin osuus kokonaissaaliissa oli ennen 2000-lukua keskimäärin 15 %, mutta 2000-luvulla osuus on noussut keskimäärin 39 %:iin. Vuonna 2014 särkikalojen ja muiden lajien osuus kokonaissaaliista oli peräti 49 %, mutta 2020-luvun alussa vastaava osuus on ollut noin kolmannes kokonaissaaliista.

Kuva 15. Särkikalajien kokonaissaalis (kg) vuosittain, keskisaalis (kg) vuosikymmenittäin sekä kokonaissaaliin kehitys (trendi) Posion Suolijärvien alueella vuosina 1980–2024. (Vuosien 2014, 2017 ja 2020 särkikalasaalis sisältää vain kalastustiedustelusaaliin ilman hoitokalastuksen osuutta.)

²⁴ Muiden lajien saalis pitää sisällään pääosin nuotta- ja rysäkalastuksen lajittelematonta pienen särjen ja ahvenen (pituus alle 15 cm), kiiskien ja seipin saalista sekä kalastustiedusteluiden harjus- ja madesaaliin.

Kuva 16. Muiden lajien kokonaissaalis (kg) vuosittain, keskisaalis (kg) vuosikymmenittäin sekä kokonaissaaliin kehitys (trendi) Posion Suolijärvien alueella vuosina 1980–2024. (Vuosien 2014, 2017, 2020 ja 2024 muiden lajien saalis sisältää myös hoitokalastuksen osuuden.)

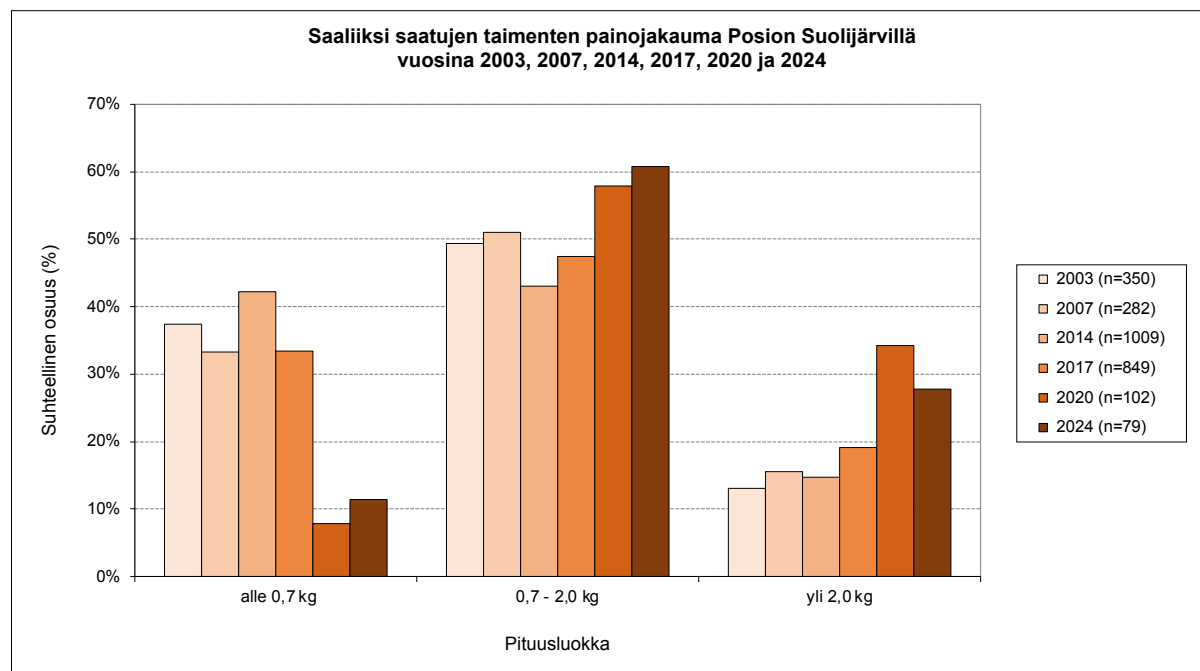
TAIMENTEN PAINOJAKAUMA

Vuoden 2024 kalastustiedusteluun ilmoitetuista Ylä- ja Ala-Suolijärvistä saaduista taimenista 61 % kuului painoluokkaan 0,7–2,0 kg (kuva 18). Painoluokkaan yli 2,0 kg kuului puolestaan 28 % taimenista ja painoluokkaan alle 0,7 kg 11 % taimenista, eli jakauma muistuttaa vuoden 2020 vastaavaa. Vuosien 2020 ja 2024 painoluokkajakauma perustuu pienten aineistojen vuoksi saaliiksi otettujen taimenten painojakaumaan, kun tätä aikaisempien vuosien jakaumissa ovat mukana myös vapautettujen (alamittaisten) taimenten painoarvot, joten vuosien 2020 ja 2024 painojakaumat vääristävät painoluokan alle 0,7 kg suhteellista osuutta kokonaispainojakaumassa. Todennäköinen painoluokkajakauma vuosina 2020 ja 2024 vastanneekin vuosien 2014 ja 2017 jakaumia.

Vuonna 2024 vapautettujen taimenten lukumääräksi ilmoitettiin Ylä-Suolijärvellä 238 taimenta ja Ala-Suolijärvellä 93 taimenta, yhteensä siis 331 taimenta. Ylä-Suolijärvellä 60 % vapautetuista taimenista vapautettiin verkkopyynnissä, kun taas Ala-Suolijärvellä 85 % vapautetuista taimenista vapautettiin vakalastuksessa, pääasiassa vetokalastuksessa, mutta myös pilkkijät vapauttivat taimenia. Vapautettujen taimenten keskipaino²⁵ oli Ylä-Suolijärvessä noin 0,63 kg ja Ala-Suolijärvessä noin 0,80 kg, eli keskimäärin 0,72 kg. Vakalastuksessa vapautettujen taimenten keskipaino puolestaan oli Ylä-Suolijärvessä 0,51 kg ja Ala-Suolijärvessä 0,56 kg ja vastaavasti pyydyskalastuksessa 0,69 kg ja 1,20 kg. Vapautettujen taimenten laskennallinen keskipaino vastaa kutakuinkin 4-kesäisten

²⁵ Laskennallinen keskipaino arvioitiin jakamalla saaliiksi ilmoitettujen taimenten paino saaliiksi ilmoitettujen taimenten kappalemäärän ja vapautettujen taimenten kappalemäärän summalla. Laskennalliseen arvioon aiheuttaa harhaa se, että osa tiedusteluun vastanneista kalastajista ilmoitti taimensaaliin kilomäärän sekä koko kappalemäärän sekä tästä määrästä vapautettujen osuuden (vapautettujen määrä oli sama tai pienempi kuin ilmoitettu kappalemäärä), kun taas osa vastanneista ilmoitti vain saaliiksi otettujen taimenten kilo- ja kappalemäärän ja sen lisäksi vapautettujen taimenten määrän tästä erillisenä (vapautettujen kappalemäärä oli suurempi kuin ilmoitettu saalistaimenten määrä). Lisäksi osa vastaajista ilmoitti vain vapautettujen taimenten kappalemäärän. Aineiston pienyyden vuoksi vapautettujen taimenten keskipainoa ei voitu arvioida mielekkäällä tavalla pelkästään vapautettujen taimenten paino- ja kappalemäärien perusteella.

taimenistukkaiden istutuspainoa. Vuonna 2024 Suolijärviin istutettujen 4-kesäisten taimenten keskipaino oli noin 0,8 kg (ja 3-kesäisten vastaavasti noin 0,2 kg).

Kuva 18. Suolijärvien alueen kalastustiedusteluissa ilmoitettujen saalistaimenten painojakaumat vuosina 2003, 2007, 2014, 2017, 2020 ja 2024 (n=jakaumaan laskettujen saalistaimenten lukumäärä ko. vuotena).

YHTEENVETO

Posion Suolijärvien tiedustelualueella (Ylä-Suolijärvi ja Ala-Suolijärvi sekä Isojärvi, Nolimons/Oivanjärvi, Niemijärvi ja Irni-/Vierusjärvi) tehtiin keväällä 2025 kalastustiedustelu alueen osakaskuntien luvilla kalastaneille vuoden 2024 kalastuksesta. Tiedustelun vastausaktiivisuus oli 70 %.

Posion Suolijärvien tiedustelualueella kalasti Aittaniemen, Hämeenkyllän, Jumiskon, Lehtiniemen ja Vääräniemen osakaskuntien sekä Metsähallituksen Posion pyydyslupa-alueen (4012 Posio) luvilla arviolta 339 taloutta vuonna 2024.

Suolijärvien alueen kokonaissaalis vuonna 2024 oli 32 tonnia, josta kalastustiedustelusaalista oli 21 tonnia ja hoitokalastussaalista 11 tonnia. Hehtaarisalis oli 2,9 kg/ha. Kokonaissaaliista puolet oli haukea ja ahventa sekä vajaa kolmannes särkikalaa ja muuta lajittelematonta kalaa. Velvoitelajien (siika, taimen harjus) osuus kokonaissaaliista oli noin 10 % ja muikun vastaavasti noin 7 %.

Pyydyskalastuksen kokonaispyyntiponnistus ilman hoitokalastusta oli Suolijärvillä vajaat 16 000 kokukertaa ja muilla tiedustelujärvillä vajaat 2 300 kokukertaa. Verkkokalastuksessa talouksilla oli pyynnissä Suolijärvillä keskimäärin kolme verkkoa ja muilla tiedustelujärvillä kuusi verkkoa. Vapakalastuksen kokonaispyyntiponnistus puolestaan oli Suolijärvillä noin 2 600 käyntikertaa ja muilla järvillä vajaat 800 käyntikertaa.

Ylä-Suolijärvessä kokonaissaalis oli noin 14,5 tonnia, josta hoitokalastuksen osuus oli 4 tonnia. Hehtaarisalis oli 4,5 kg/ha. Kalastustiedustelusaaliista noin 70 % oli haukea ja ahventa. Siian, taimenen ja harjuksen osuus saaliista oli noin 12 % ja muikun vastaavasti noin 10 %. Saalis taloutta kohti oli keskimäärin 68 kg ja kalastuspäivä talouksille kertyi keskimäärin 24 päivää vuodessa.

Ala-Suolijärvessä kokonaissaalis oli noin 15,9 tonnia, josta hoitokalastuksen osuus oli 7,5 tonnia. Hehtaarisalis oli 2,6 kg/ha. Kalastustiedustelusaaliista lähes 75 % oli haukea ja ahventa. Siian, taimenen ja harjuksen osuus saaliista oli noin 7 % ja muikun vastaavasti noin 3 %. Saalis taloutta kohti oli keskimäärin 56 kg ja kalastuspäivä talouksille kertyi keskimäärin 17 päivää vuodessa.

Isojärvessä, Irni-/Vierusjärvessä, Niemijärvessä ja Nolimossa/Oivanjärvessä kokonaissaalis oli noin 1,7 tonnia. Järvien keskimääräinen hehtaarisalis oli noin 1,0 kg/ha. Kokonaissaaliista 66 % oli haukea ja ahventa. Siian, taimenen ja harjuksen osuus kokonaissaaliista oli noin 17 % ja muikun vastaavasti noin 9 %. Saalis taloutta kohti oli keskimäärin 41 kg ja kalastuspäivä talouksille kertyi keskimäärin 20 päivää vuodessa.

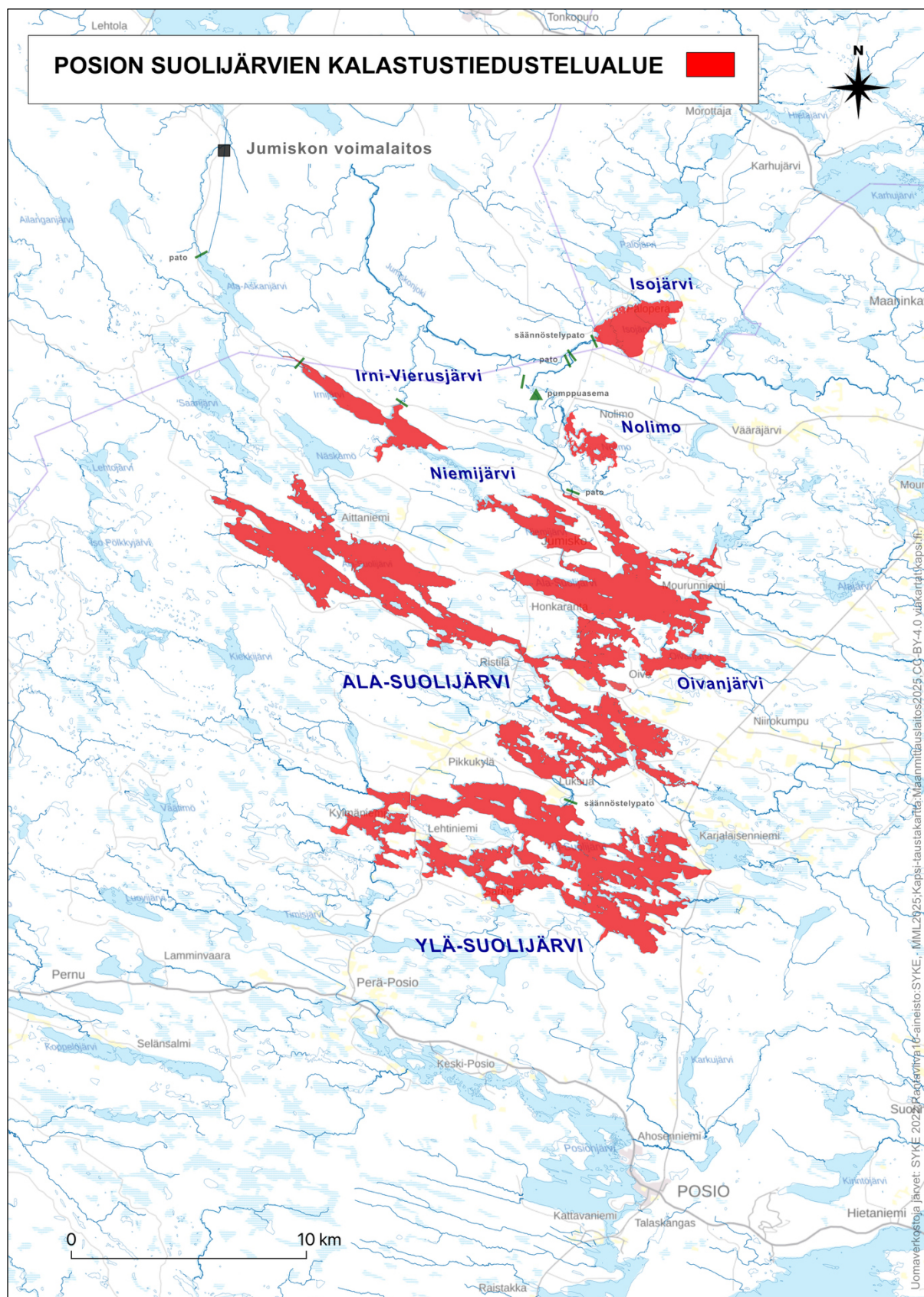
Tiedusteluun vastanneiden mielipiteet vuonna 2024 koskivat pääasiassa muikun pientä kokoa ja haukien suurta määrää niin Ylä- kuin Ala-Suolijärvessäkin.

Valtaosa vuonna 2024 saaliiksi ilmoitetuista taimenista kuului painoluokkaan 0,7–2,0 kg, kuten aikaisempinakin vuosina. Vuonna 2024 vapautettujen taimenten lukumääräksi ilmoitettiin Suolijärvillä yhteensä 331 taimenta. Ylä-Suolijärvellä 60 % vapautetuista taimenista vapautettiin verkkopyynnissä, kun taas Ala-Suolijärvellä 85 % taimenista vapautettiin vapakalastuksessa.

LÄHTEET

- Böhling, P. & Rahikainen, M. (toim.) 1999. Kalataloustarkkailu - Periaatteet ja menetelmät. Riistan- ja kalantutkimus, Helsinki 1999.
- Hiltunen, M. 2008. Posion Suolijärvien kalastustiedustelu vuonna 2007. Muhoksen Kalatalouspalvelu. 44 s.
- Isomaa, M. & Paksuniemi, S. 2022. Posion Suolijärvien kalastustiedustelu 2020. Eurofins Ahma Oy, Rovaniemi. 21 s. + liites.
- Lovikka, T., Hiltunen, M., Partanen, L. & Pylväs M. 2004. Posion Suolijärvien kalakantojen velvoitehoidon tarkkailutulokset vuosina 1999-2003. Voimalohi Oy. Moniste 107 s. + liites.
- Paksuniemi, S. 2013. Posion Suolijärvien kalatalousvelvoitteen tarkkailutulokset 2009-2012. Ahma ympäristö Oy, Rovaniemi. 74 s. + liites.
- Paksuniemi, S. 2015. Posion Suolijärvien kalastustiedustelu vuonna 2014. Ahma ympäristö Oy, Rovaniemi. 41 s. + liites.
- Paksuniemi, S. 2017. Posion Suolijärvien kalastustiedustelu vuonna 2017. Eurofins Ahma Oy, Rovaniemi. 32 s. + liites.
- Raitaniemi, J., Nyberg, K. & Torvi, I. 2000. Kalojen iän ja kasvun määrittäminen. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Helsinki. 232 s.
- Salo, J. & Paksuniemi S. 2014. Kemijärven maksuvelvoitetarkkailu 2013. Ahma ympäristö Oy. 36 s. + liites.

LIITE 1. Suolijärven kalastustiedustelualue.

Kuva L1. Suolijärven kalastustiedustelualue.

LIITE 2. Tiedustelulomake.

K1

KALASTUS POSITION SUOLIJÄRVILLÄ VUONNA 2024

1. Kalastus vuonna 2024 (rastita kalastusalueet ja arvioi kalastuspäivien lukumäärä). Katso alue lähetekirjeen kääntöpuolella olevasta kartasta.

☐ Kalastin Yli-Suolijärvessä (alue A) noin _____ päivänä.

☐ Kalastin Ala-Suolijärvessä (alue B) noin _____ päivänä.

☐ En kalastanut tiedustelualueella vuonna 2024.

☐ Kalastin Isojärvessä (alue C) noin _____ päivänä.

☐ Kalastin Nolimossa / Oivanjärvessä (alue D) noin _____ päivänä.

☐ Kalastin Irni- /Vierusjärvessä / Niemijärvessä (alue E) noin _____ päivänä.

Palauta lomake, vaikka et kalastanutkaan!

2. Kalastuslupavallani kalasti lisäkseni _____ lasta (alle 18-vuotiaat) ja _____ muuta henkilöä.

3. Valitse seuraavista vaihtoehdot, joka kuvaa parhaiten sinua

☐ Olen Suolijärvien alueen vakituinen asukas (vakituinen asuinpaikka tiedustelualueella).

☐ En asu vakituisesti Suolijärvien alueella, mutta alueella on vakituinen tukikohta käyntieni ajaksi (esim. mökki, sukulaisia).

☐ En asu vakituisesti Suolijärvien alueella eikä minulla ole alueella vakituista tukikohtaa.

4. Saalis (kg) ja pyydysten käyttö Yli-Suolijärvellä vuonna 2024.

Kalastettiin, mutta ei saatu saalista ☐ (rasti ruutuun). Merkitse pyyntitiedot, vaikka et olisi saanut saalista.

Yli-Suolijärvi	Pyyntissä keskim. kpl	Koku-/käyntikertoja kpl/vuosi	Muikku kg	Siika kg	Harjus kg	Hauki kg	Made kg	Ahven kg	Kiiski kg	Särki kg	Muut kg	Taimen			Järvihoi	
												kg	kpl	vapautettu kpl	kg	kpl
Muikkuverkot																
Verkot # 27-40 mm																
Verkot # 41-55 mm																
Verkot # yli 55 mm																
Katiska																
Avovesikoukut																
Talvikoukut																
Muu pyydys																
Vetokalastus*																
Heittokalastus																
Onki																
Pilkki																
Suurimman saamani kalan paino (lajeittain)																

*) Vetokalastus sisältää myös perhojen vetämisen veneellä.

KÄÄNNÄ →

ALOITA KÄÄNTÖPUOLELTA →

5. Saalis (kg) ja pyydysten käyttö Ala-Suolijärvellä vuonna 2024.

Kalastettiin, mutta ei saatu saalista ☐ (rasti ruutuun). Merkitse pyyntitiedot, vaikka et olisi saanut saalista.

Ala-Suolijärvi	Pyyntissä keskim. kpl	Koku-/käyntikertoja kpl/vuosi	Muikku kg	Siika kg	Harjus kg	Hauki kg	Made kg	Ahven kg	Kiiski kg	Särki kg	Muut kg	Taimen			Järvihoi	
												kg	kpl	vapautettu kpl	kg	kpl
Muikkuverkot																
Verkot # 27-40 mm																
Verkot # 41-55 mm																
Verkot # yli 55 mm																
Katiska																
Avovesikoukut																
Talvikoukut																
Muu pyydys																
Vetokalastus*																
Heittokalastus																
Onki																
Pilkki																
Suurimman saamani kalan paino (lajeittain)																

*) Vetokalastus sisältää myös perhojen vetämisen veneellä.

6. Kalastus Isojärvessä, Nolimossa, Niemijärvessä, Irni- / Vierusjärvessä ja Oivanjärvessä vuonna 2024.

En kalastanut kyseisillä järvillä vuonna 2024 ☐ (rasti ruutuun). Merkitse pyyntitiedot, vaikka et olisi saanut saalista.

	Vapakalastus- / pilkintä- / onginta- päiviä kpl/vuosi	Verkko- / katiska- / koukkukalastus- päiviä kpl/vuosi	Verkkoja pyyntissä keskim. kpl	Muikku kg	Siika kg	Harjus kg	Hauki kg	Made kg	Ahven kg	Kirjolohi kg	Särki- kalat kg	Muut kg	Taimen / järvihoi kg	Huom.
Isojärvi														
Nolimo														
Oivanjärvi														
Niemijärvi														
Irni-/Vierusjärvi														

Kiitos vastauksista! Muista palauttaa lomake!

LIITE 3. Suurimman ilmoitetun kalan paino.

Taulukko 1. Suurimman ilmoitetun kalan paino (kg) Ylä-Suolijärvessä vuonna 2024.

Ylä-Suolijärvi		Suurimman ilmoitetun kalan paino (kg)			
Laji	Minimi	Maksimi	Mediaani	Keskiarvo	Ilmoittaneita
Muikku	0,03	0,10	0,06	0,06	4
Siika	0,20	2,30	0,60	0,70	26
Harjus	0,30	0,50	0,50	0,43	3
Hauki	1,00	13,80	4,00	4,81	42
Made	1,00	2,30	1,40	1,50	10
Ahven	0,20	0,90	0,46	0,49	47
Kiiski	0,01	0,01	0,01	0,01	2
Särki	0,05	0,80	0,20	0,26	9
Taimen	0,80	4,10	2,70	2,45	20
Järvilohi*	1,80	4,30	3,05	3,05	2
Kirjolohi	3,00	3,00	3,00	3,00	1

*) lajin istutushistorian perusteella ilmoitetut järvilohet ovat todennäköisesti olleet kirjolohia

Taulukko 2. Suurimman ilmoitetun kalan paino (kg) Ala-Suolijärvessä vuonna 2024.

Ala-Suolijärvi		Suurimman ilmoitetun kalan paino (kg)			
Laji	Minimi	Maksimi	Mediaani	Keskiarvo	Ilmoittaneita
Muikku	0,05	0,05	0,05	0,05	1
Siika	0,60	2,00	1,15	1,24	8
Harjus	0,90	0,90	0,90	0,90	1
Hauki	0,80	15,00	3,00	3,98	52
Made	0,50	4,00	1,75	1,83	6
Ahven	0,15	1,33	0,48	0,52	44
Kiiski	0,03	0,10	0,10	0,08	3
Särki	0,05	1,00	0,30	0,41	11
Taimen	0,50	4,30	1,80	2,02	21
Järvilohi*	1,20	1,20	1,20	1,20	1

*) lajin istutushistorian perusteella ilmoitetut järvilohet ovat todennäköisesti olleet kirjolohia